

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

ŁÓDŹ, NIEDZIELA, DNIA 8 CZERWCA 1947 ROKU.

NR 155 (736)

Paryż odcięty od świata

Lud Francji przeciw polityce premiera Ramadier

PARYŻ (PAP) — Od piątku wieczora stolica Francji jest odcięta od komunikacji kolejowej z resztą Europy, z chwilą gdy strajk pracowników kolejowych objął wszystkie dworce paryskie i ruch pociągów pasażerskich, dalekobieżnych i podmiejskich z Paryża i do Paryża został wstrzymany.

O strajkach, przerwach i opóźnieniach komunikacji kolejowej donoszą również z prowincji, chociaż strajk nie ma jeszcze charakteru powszechnego poza granicami Paryża.

Ruch strajkowy objął w szczególności północną, uprzemysłowioną, dzielnicę Francji w okolicach Lille, gdzie kursują jedynie pociągi podmiejskie. Funkcjonuje natomiast jeszcze ruch towarowy z portów nad Kanalem La Manche do Lille.

W piątek wieczorem premier Ramadier apelował do kolejarzy z trybuny Zgromadzenia Narodowego, oświadczając, że rząd gotów jest pójść na pewne ustępstwa, jakkolwiek ze względów finansowych nie może zaspokoić wszystkich żądań pracowników.

Komitet wykonawczy Związku Zawodowego Kolejarzy odpowiedział odmownie na apel premiera w sprawie wznowienia pracy i przyjęcia rozwiązania kompromisowego. Premier odmówił prowadzenia rokowań do chwili, dopóki Związek nie wezwie swych członków do podjęcia pracy.

Kierownictwo Związku zawiadomiło premiera, że wezwanie takie pozostało by bezskuteczne, jeżeli jednocześnie pracownicy nie uzyskają gwarancji, że rząd zgodzi się na ich żądania.

W nocy rząd francuski zebrał się na nadzwyczajne posiedzenie z udziałem przedstawicieli sztabu generalnego, floty, lotnictwa. W związku z tym posiedzeniem krążyły pogłoski, że rząd zamierza dokonać militarystyki kolejarzy, co groziłoby im surowymi karami w razie kontynuowania strajku. Później jednak dowiedziawszy się, że rząd ucieknie się raczej do innych środków, jak zużytkowanie ciężarowych samochodów wojsko-

Gen. Zeligowski wraca do kraju

LONDYN (PAP) — Jak się dowiaduje korespondent PAP, gen. Zeligowski ma wkrótce powrócić do Polski. Sędziwy generał, który ostatnio chorował, czuje się już znacznie lepiej.

Pokój pod batutą dolara

Prezydent Truman marzy o podporządkowaniu świata Stanom Zjednoczonym

NOWY JORK (PAP) — Prezydent Truman wygłosił w Kansas City przemówienie, w którym podkreślił konieczność utrzymania silnej armii amerykańskiej. Wszystkie rodzaje broni — oświadczył prezydent — powinny być zjednoczone pod jednym dowództwem i systematycznie wzmacniane rezerwanami. Cytując słowa Jerzego Waszyngtona o konieczności zapewnienia bezpieczeństwa domu rodzinnego, mówca podkreślił, że zadaniem Stanów Zjednoczonych w dobie obecnej jest „stać na straży bezpieczeństwa świata”.

Prezydent wyraził następnie przekonanie, że utrzymanie silnej armii amerykańskiej oznacza oddalenie niebezpie-

wych, barek i nawet samolotów, kolejarze zapewnią transport mleka i innych, łatwo psujących się towarów.

O ile jednak strajk kolejowy nie zostanie szybko zlikwidowany, zanoszą się na inne strajki. Między innymi Związek Gór-

Prezydent Włoch ustąpi?

Sytuacja polityczna we Włoszech

RZYM (PAP) — Z wiarygodnych źródeł rzymskich donoszą, że tymczasowy prezydent de Nicola może zrezygnować z zajmowanego stanowiska w dniu 24 czerwca t. j. w dniu, w którym winno ulec rozwiązaniu włoskie zgromadzenie

konstytucyjne.

Zmiana decyzji prezydenta — zdaniem tych kół — mogłaby nastąpić w razie odłożenia rozwiązania zgromadzenia. Prawdopodobnie następcą de Nicola będzie b. premier Ivanhoe Bonomi.

W Paryżu wstrzymuje się od pracy część pracowników wielkich domów towarowych.

Budienny w Pradze

PRAGA (Obsl. wł.) Marszałek Związku Radzieckiego Budienny przybył do Pragi witańny entuzjastycznie, przez ludność stolicy Czechosłowacji Marszałek Budienny spędzi lato w słynnym uzdrowisku czeskim — Karlowych Warach, gdzie bawi już drugi marszałek ZSRR — Koniew.

KOMUNIKAT.

Posiedzenie sejmowej komisji odbudowy, wyznaczone na poniedziałek dnia 9 czerwca r.b. zostało przełożone na sobotę, dnia 14 czerwca r.b. o godz. 11.

Likwidacja centrali dywersji

Szelewie agentury Andersa i kompromitujące dowody akcji szpiegowskiej w ręku władz bezpieczeństwa

Komunikat Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego

WARSZAWA (PAP). W czasie likwidacji szpiegowskiej organizacji dywersyjno-terrorystycznej z emisariuszami 2 korpusu Andersa na czele ustalona została ścisła łączność wywiadu andersowskiego z podziemną organizacją WRN, działającą obecnie w kraju. Organizacja ta dostarczała m. in. wywiadowi zagra-

niczemu materiałów szpiegowskich i współdziałała w organizowaniu aktów terrorystycznych. Dochodzenia ujawniły, że działalność tej organizacji skierowana była na wywoływanie dywersyjnych strajków, nasylenie agentów do masowych organizacji robotniczych, powodowanie niezdrowych fermentów, uprawia-

nie antyrządzieckiej szeptanej propagandy, wywoływanie nastrojów wojennych itp. Działalność WRN wymierzona przeciw ustroju demokratycznemu i stabilizacji stosunków politycznych i gospodarczych w Polsce — była ściśle skoordynowana z innymi podziemnymi organizacjami faszystowskimi w tzw. „komitecie porozumiewawczym podziemnych stronnictw politycznych”, na czele którego stał znany sanator Lipiński, znajdował się przedstawiciel WRN, Obarski, aresztowany przez władzę UB.

Te same środki dyspozycji, które finansują WiN i wywiad Andersa, finansowały WRN.

Został również ustalony bezpośredni związek organizacyjny centralnych działaczy tej organizacji w kraju z kierownictwem WRN za granicą, Zygmuntem Zarembrą, Ciołkoszem i innymi.

Władze bezpieczeństwa publicznego dokonały aresztowania szeregu kierowniczych działaczy WRN, m. in. Kazimierza Pużaka, Tadeusza Sturm de Strema, Józefa Dziegielewskiego, Władysława Wilczyńskiego i Wiktora Krawczyka. W czasie rewizji domowej u Kazimierza Pużaka znaleziono kopie materiałów wywiadowczych, znalezionych uprzednio u szefa sieci wywiadu Andersa i większą sumę dolarów.

Rewizja w Warszawie, przy ul. Pańskiej 85 wykryła skład literatury WRN, jak broszury Z. Zaremby i ulotki antypaństwowe.

Zlikwidowana została również komórka legalizacyjna WRN, która zajmowała się wyrabianiem fałszywych dokumentów, przy czym w ręce władz wpadł bogaty materiał dowodowy, jak druki, pieczęcie itp.

Wykryty także został materiał wywiadowczy, dostarczany organizacji WiN i obcemu wywiadowi.

U głównego kasjera WRN F. Misiorowskiego znaleziono w skrytce o podwójnym dnie część budżetu tej organizacji w walucie amerykańskiej w wysokości 55.000 dolarów. Dalsze śledztwo w toku.

Przytułek junkrów i SS-manów

Kronprince i hitlerowcy w zgranym kole

BERLIN PAP Dziennik „Neues Deutschland” podaje, że książę von Schleswig Holstein-Sonderburg mieszka w zamku, znajdującym się na terenie wielkiego majątku ziemskiego w pobliżu małego miasta Glücksburg w Schleswigu. Rezydencja ta stała się prawdziwym schronieniem dla reakcyjnych junkrów, przybawających ze wszystkich stron. Dziennik podaje, że wśród mieszkańców tego zamku znaj-

dują się: Kronprinz niemieckich Prus i książe von Makklemburg-Schwerin, który uciekł ze strefy radzieckiej.

Tam, gdzie przeważa arystokracja — pisze w dalszym ciągu — „Neues Deutschland” — nie brakuje hitlerowców. Nikt nie stosuje środków przeciwko nim i czują się tak dobrze jak za czasów III-ej Rzeszy.

Ministrowie „fuhrera“ Pavelicza

skazani na karę śmierci

BELGRAD (PAP) — W Zagrzebiu zakończył się proces przeciwko 5 b. ministrom rządu Pavelicza. Wśród nich znajduje się „marszałek” chorwacki podczas okupacji włosko-niemieckiej. Slavko

Kvaternik. Wszyscy oskarżeni zostali skazani na śmierć przez rozstrzelanie. Były poseł rządu hitlerowskiego w Zagrzebiu, Zygyryd Kasche, został skazany na śmierć przez powieszenie.

Faszyści greccy w odwrocie

Ruch powstańczy ogarnia nowe prowincje Hellady

MOSKWA (PAP). Agencja TASS donosi z Aten, że ataki oddziałów powstańców greckich na duże miejscowości jak Florina, Kikos, Livadion i inne oraz wzmożona działalność powstańców w okolicach, w których przeprowadzona została ostatnia ofensywa wojsk rządowych, budzą zaniepokojenie w kołach oficjalnych.

Od 31 maja odbywają się nieustanne konferencje władz wojskowych, na których omawiane są wyniki wiosennej ofensywy przeciwko powstańcom i ogólna sytuacja w kraju. Na posiedzeniu rządowej rady politycznej z udziałem oficerów sztabu, które odbyło się 2 czerwca, omawiano nowe posunięcia, których celem ma być zniesienie ruchu partyzanckiego w Grecji.

Oficjalnie ogłoszona została tylko jedna

Pamiętki po Chopinie od rytu w Kłodzku

WROCLAW (PAP) — Przy wypakowywaniu skrzyń z rękopisami biblioteki uniwersyteckiej, przywiezionych do Wrocławia w 1945 r. z zamku Waldstein (pow. kłodzki), odkryto paczkę, zawierającą cenne pamiętki chopinowskie, jak list pisany przez 14-letniego Fryderyka z własnoręcznymi dedykacjami, a ponadto portret ołówkowy w wykonaniu Winterhaltera.

O odkryciu cennych pamiętek powiadomiono Instytut Fryderyka Chopina w Warszawie, który wydelegował do Wrocławia znanego badacza ob. Bronisława Sydowa.

Jak się okazało, odkryte pamiętki stanowią część zbiorów, które znalazły się na wystawie chopinowskiej, urządzonej przez Franka w 1943 roku w Krakowie.

Na marginesie

Dolary, dolary...

Tygodnik francuski „La Marseillaise” ogłosił ciekawe zestawienie, dotyczące zadłużenia różnych krajów świata w Stanach Zjednoczonych A. P. Oto cyfry:

Kanada	1.500	milionów dol.
Japonia	1.800	„ „
Australia	900	„ „
Ameryka Poł.	5.000	„ „
Chiny	2.000	„ „
Środkowy Wschód	7.000	„ „
Indie	600	„ „
Wielka Brytania	1.200	„ „
Włochy	450	„ „
Hiszpania i Portugalia	700	„ „
Afryka	800	„ „
Liberia	200	„ „

Ogółem 22,150 milionów dol.

Do tej astronomicznej cyfry wierzytelności amerykańskich należy dodać udzielone ostatnio pożyczki: dla Grecji — 300 mil. dol. i dla Turcji — 100 mil. dol. W sumie otrzymujemy więc cyfrę 22,550 mil. dol., ułokowanych przez USA tytułem pożyczek i należności we wszystkich częściach świata.

W świetle tej cyfry rozumieliśmy się staje polityczny i gospodarczy nacisk, wywierany przez Stany Zjednoczone na uzależnione od nich finansowo kraje. Spośród wyżej podanych cyfr szczególną wagę muszą zwrócić sumy pożyczkowe, udzielone państwu Środkowego Wschodu (nafta, nafta!), krajom afrykańskim, gdzie dotychczas Stany Zjednoczone nie miały żadnych interesów gospodarczych, oraz Indiom i Kanadzie, które — choć stanowią obszary, wchodzące w skład Imperium Brytyjskiego, wciągane są coraz zachłanniej przez imperialistów amerykańskich w orbitę politycznej ekspansji USA.

Dolar chce rządzić światem — i czyni w tym kierunku potężne — zaiste — przygotowania. B. D.

KUPON Nr 42

AKCJI PREMIOWEJ

„Głos Robotniczy”
swoim Czytelnikom

Wyciąć i zachować!

decyzja. Postanowiono mianowicie zwiększyć liczebność armii i uzupełnić stan jej uzbrojenia. Decyzja ta świadczy o tym, że zwycięży pogląd, iż armia na stopie pokojowej nie będzie mogła opanować ruchu powstańczego.

Rząd zamierza rzekomo zarządzić stan wojenny w różnych większych miastach oraz przeprowadzić aresztowania na szeroką skalę w zamiarze uniemożliwienia przybycia nowych sił z miast do oddziałów powstańczych.

Sukcesy komunistów chinskiich

LONDYN (PAP) — Agencja Reutersa donosi, że chińskie wojska komunistyczne zdobyły miasto Pu-la-tien, 50 km na północ od portu Dairen. Wojska komunistyczne zajęły również miasto Sian-Sin, położone o 190 km na północny wschód od Magedenn.

noc od portu Dairen. Wojska komunistyczne zajęły również miasto Sian-Sin, położone o 190 km na północny wschód od Magedenn.

Powódź listów w Białym Domu

Ludność Ameryki protestuje przeciw reakcyjnym ustawom

NOWY JORK (PAP) — Projekty ustaw antyrobotniczych wywołują w kraju fale protestów czego wyrazem jest

olbrzymia ilość listów, wzywających prezydenta Trumana do tego by skorzystał z prawa weta. Od 15 maja wpłynęło do

Białego Domu 64 tysiące listów i 200 tysięcy kart pocztowych, zawierających te żądania. Wywołują również protest projekty ustaw o zmniejszeniu podatków. M. in. list do Trumana skierował dyrektor CIO Nathan Cowan, podkreślając, że na projektowanym zmniejszeniu podatków 26 milionów podatników, zarabiających poniżej 2 tysięcy dolarów rocznie, a reprezentujących przeszło połowę ogółu płatników podatków zaoszczędzi zaledwie 37 dolarów rocznie na osobę, podczas gdy około 2 milionów podatników, zarabiających powyżej 5 tysięcy dolarów rocznie, zaoszczędzi przeciętnie 742 dolary rocznie na osobę.

Spowiednik Mussoliniego uciekł do Argentyny

NOWY JORK (PAP). Agencja Reutersa donosi z Buenos Aires, że włoski franciszkanin Euzebiusz Zapatenreuni, spowiednik Mussoliniego, po otrzymaniu rozkazu opuszczenia Argentyny w ciągu 24 godzin, zniknął na 6 godzin przed upływem wyznaczonego terminu. Ojciec Euzebiusz miał opuścić Buenos Aires

samolotem. Władze argentyńskie oświadczyły że prowadzą śledztwo w tej sprawie.

Rozkaz deportacji ojca Euzebiusza został wydany po uroczystości w mieście Rosario w ubiegłą niedzielę, gdy doniesiono, iż oddaje on hołd Mussolinimu i chwali faszyzm.

Kino WISŁA

ul. Daszyńskiego 1

Kino WISŁA

ul. Daszyńskiego 1

Dziś i dni następnych

Nowa komedia muzyczna produkcji szwedzkiej

NAUCZYCIELKA BAWI SIĘ

W rolach głównych: KARIN EKELUND, ALLAN BOHLIN

Reżyser: Borje Larson

Muzyka: Ivles Sylvain, Kas Gullmar

Produkcja: „Svensk-Filmindustri”

Okręgowa Spółdzielnia Nauczycielska

ul. Piotrkowska 149

tel. Zarząd: 175-78

Sprzedaż: 169-50

KSIĘGARNIA: 164-44

Zawiadania o otwarciu

Sklepu Nr 3 Papierniczo-Księgarskiego

ul. Rzgowska 73

Książki, podręczniki szkolne, materiały piśmienne

Jaroslav Hasek

375

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej

(Przeład Pawła Hulki-Laskowskiego)

W wilgotnej trawie leżała fajka, jego własna fajka, a rosa perliła się na niej niby lzy żalu za jej panem. Szwejk pochylił się aby ją podnieść, a karabin maszynowy zaczął mu piąć kulami prosto pod nogi.

Podniósł fajkę, która nagle szarpnęła mu się w rękę i wiał, aby ukryć się wśród murów dworca.

W ukryciu wyjął z chlebaka paczkę tytoniu, nabił fajkę i chciał zapalić, ale właśnie gdy podnosił ją ku ustom, zauważył, że fajka nie ma ustnika i że brak jej kawałka cybucha. Cybuch był jakby brzytwą ścięty i Szwejk zrozumiał, że ustrzelili mu go kula, gdy podnosił fajkę z ziemi. Wsunął rękę z za muru i groząc fajką całemu rosyjskiemu frontowi, rzekł ze wzgardą: — Ach ty hołoto! Czy takie rzeczy robi porządny wojak porządnemu wojakowi? Kto was wyświatlił? czyżi takie wojowanie?

Odpowiedzi na to pytanie nie otrzymał. Granaty i szrapnele ciągle waliły w dworzec kolejowy. Spokojniej było na nim tylko chwilami, gdy nieprzyjaciel ostrzeliwał artylerię austriacką, stojącą za lasem.

Za rumowiskiem spalonego magazynu siedział Szwejk, trzymał fajkę w gębie za resztkę cybucha i kurzył spoglądając na menażkę, w której na dopalającej się belce gotował sobie kawę. Był pogodny i wesoły, a z jego umorusanej twarzy wylazła na świat niewinność. Napił się kawy, wyciągnął się wygodnie na słońcu i zaczął śpiewać:

Znam ja jeden piękny zamek
Mieszka w nim moja miła;
Siedzi sobie na stołeczku,
Biała chustkę wyszywa.

Zakończenie obrad

zjazdu dziennikarzy w Pradze

PRAGA (PAP). W sobotę zakończono obrady międzynarodowego zjazdu dziennikarzy w Pradze. Na ostatnim posiedzeniu, które trwało całe noc z piątku na sobotę, dokonano wyboru władz związku. Archibald Keynon (Wielka Brytania) jednomyślnie został ponownie wybrany przewodniczącym, a Niri Chronek (Czechosłowacja), Milton Murray (Stany Zjednoczone) i Eugene Morel (Francja) zostali ponownie wybrani na stanowiska wiceprzewodniczących. Wybrano 2 nowych przewodniczących: Zjubina (Związek Radziecki) i Nilsena (Dania). Uchwalono nie wyznaczać stałej siedziby międzynarodowego związku dziennikarzy, lecz zmieniać siedzibę władz naczelnych co 2 lata. Na okres pierwszych 2 lat wybrano na siedzibę Pragę.

Katastrofa kolejowa w Pradze

PRAGA (PAP) — W czasie zderzenia pociągów przed głównym dworcem w Pradze, jakie miało miejsce w sobotę, 5 osób poniosło śmierć, a 5 dalszych doznało ciężkich obrażeń. Wskutek katastrofy tunel uległ całkowitemu zablokowaniu, co spowodowało wstrzymanie ruchu pociągów.

Bitwa kobiet w Londynie

LONDYN (PAP) — Na wiecu urządzonym staraniem „Ligi Pań Doma” w Albert Hall w Londynie, wywiązały się burzliwe zajścia między zwolenniczkami różnych poglądów politycznych. Doszło do gwałtownych okrzyków, wyzwisk i rękoczynów. Policja musiała interweniować.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34.

DZIS • STATNIE PRZEDSTAWIENIE

o godz. 19.15 sztuki J. B. Priestley'a

MIASTO W DOLINIE

W środę, dnia 11 czerwca premiera komedii G. E. Shaw'a ŻOŁNIERZ I BQHATER

Dobrze tobie, ma panienko
Białą chustkę wyszywać,
A ja, biedny żołnierz muszę,
Już od rana w gładzie stać.

W gładzie stoję jak ta skała,
W gładzie stoję niby mur,
Aż tu kula leci ostrą,
Mocno wali w szereg mój.

Gdy mnie z gładu wyrzuciła,
Do szpitala biorą mnie;
Piszcie list do mojej panny,
Że już ze mną bardzo źle.

Jedna ręka przetnąca,
Druga ręka ucięta.
Przyjdź, ma miła, popatrz sama,
Jaka wojna przekłeta.

Ja na ciebie nie popatrzę,
Ja już nie chcę ciebie znać,
Wziąłeś mi zielony wiamek,
I poszedłeś wojować.

Żołnierska pieśń Szwejka rozbrzmiewała przy odgłosie strzelaniny, a śpiewak dodawał coraz nowe strofy, aż doszedł wreszcie do słów rannego żołnierza, który odpowiada dziewczynie, że mogła nie chodzić za żołnierzami do koszar i nie figlować z nimi. Wreszcie umilkł. W pobliżu ktoś narzekał i jęczał. (D. c. n.)

Teatr, muzyka i sztuka

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO
Dziś głośna tragikomedia hiszpańska F. de Rojas „CELESTYNA”

Początek punktualnie o godz. 19-ej.
Młodzieży w wieku szkolnym nie przysługują prawo wstępu na to widowisko.

TEATR POWSZECHNY TUR
Dziś o godz. 19 min. 15 arcydzieło polskiej komedii Al. Fredry „SLUBY PANIENSKIE”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34

Dziś o godz. 19.15 ostatnie przedstawienie sztuki J. B. Priestley'a „Miasto w dolinie”.

W środę dnia 11-go czerwca premiara jednej z najzabawniejszych komedii G. B. Shaw'a „ŻOŁNIERZ I BOHATER” w reżyserii Józefa Wyszomirskiego, z udziałem Hanny Bielickiej, Adolfa Chronickiego, Kazimierza Defunowicza, Wandy Łuczycyckiej, Adama Miłkołajewskiego, Danuty Szaflarskiej, Ludwika Tatarskiego i Feliksa Zukowskiego. Dekoracje Konstantego Mackiewiczca.

DZIECIĘCY TEATR KUNIELEK RPPD
ul. Nawrot 27.

„Dziwny Doktor” wg. powieści Lelftinga, codziennie widowiska zamknięte dla szkół. W niedzielę i święta o godz. 12.

Co usłyszymy przez radio

Program na niedzielę 8 czerwca 1947 roku.

6.57 Sygnał czasu i codzienny program po-tanny do 8.25. Koncert życzeń (cz. I-sza); 8.50 (z Łodzi) „Polska Rodzina Radiowa”; 9.00 Na-bożeństwo z Kościoła Św. Krzyża w W-wie; 10.00 Audycja regionalna; 10.45 (z Łodzi) „Mo-nuszko — twórcza polskiej pieśni”; 11.15 (z Łodzi) „Fonśio Selerek ma głos”; 11.25 (z Ło-dzi) Muzyka rozrywkowa z płyt; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej; 12.05 Po-ranek symfoniczny z płyt — W przerwie — Radiokronika; 13.30 „Niemcy po wojnie”; 13.40 Audycja dla świetlic wiejskich; 14.25 Recenzja teatralna; 14.35 Chwila Biura Stu-diów; 14.40 „Teatr Wyobraźni” — „Dewaluacja Klary” — fragment komedii M. Pawlikow-skiej-Jasnorzewskiej; 15.20 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej; 16.00 „O Jacku, który nie chciał pracować”; 16.20 (z Łodzi) „Na widowi ni tygodnia”; 16.30 (z Łodzi) Utwory forte-pianowe polskich kompozytorów; 16.50 (z Ło-dzi) „O czasach pracowniczych” 17.00 M. Świerzyński — „Nocleg w Apeninach”; 18.15 „10 minut poezji”; 18.25 Świąteczna żołnierska — świetlica robotnicza — audycja wojskowa 18.55 Z życia kulturalnego — „Wiedza i ży-cie”; 19.05 „Uśmiech i piosenka”; 19.30 Re-zerwa ogólna; 19.40 Aktualności dźwiękowe; 19.57 Sygnał czasu; 20.02 Dziennik; 20.20 Au-dycja rozrywkowa; 21.00 „Z szerokiego świa-ta” — audycja literacka 21.10 C. Franck — Sonata; 21.35 „U naszych przyjaciół” — „No-wa muzyka radziecka”; 22.05 Wiadomości sportowe; 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej PR; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika ra-dioowego; 23.15 Program na dzień następny; 23.25 (z Łodzi) Wiadomości sportowe lokalne; 23.30 (z Łodzi) Koncert życzeń (cz. II-ga) 23.57 (z Łodzi) Program lokalny na jutro.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Apropow-izacji wzywa instytucje i przedsiębiorstwa, pobierające karty zaopatrzenia kat. I, do zgło-szenia się w Wydziale Apropowizacji, Al. Ko-ściuszki 1, pokój Nr 235, celem podjęcia asy-gnat na art. dziecięce UNRRA.

Asygnaty wydawane będą po przedłożeniu pisemnego upoważnienia.

KOLEJNOŚĆ ZGŁOSZEŃ

- 10 CZERWCA 1947 ROKU
Instytucje i przedsiębiorstwa, pobierające karty zaopatrzenia I. Kat. w Okręgach Kart Zaopatrzenia:
Nr 1. ul. Łągiewnicka Nr 37
Nr 2. ul. Armii Ludowej Nr 28
- 11 CZERWCA 1947 ROKU
Instytucje i przedsiębiorstwa, pobierające karty zaopatrzenia I. Kat. w Okręgach Kart Zaopatrzenia:
Nr 3. ul. Klińskiego Nr 96 a.
- 12 CZERWCA 1947 ROKU
Instytucje i przedsiębiorstwa, pobierające karty zaopatrzenia I. Kat. w Okręgach Kart Zaopatrzenia:
Nr 4. ul. Napiórkowskiego Nr 86.
Nr 5. ul. Lokatorska Nr 11
Nr 6. ul. Wólczajska Nr 112.
- 13 CZERWCA 1947 ROKU
Instytucje i przedsiębiorstwa, pobierające karty zaopatrzenia I. Kat. w Okręgach Kart Zaopatrzenia:
Nr 7. ul. Piotrkowska Nr 113.
- 16 CZERWCA 1947 ROKU
Instytucje i przedsiębiorstwa, pobierające karty zaopatrzenia I. Kat. w Okręgach Kart Zaopatrzenia:
Nr 8. ul. Piotrkowska Nr 59.
- 17 CZERWCA 1947 ROKU
Instytucje i przedsiębiorstwa, pobierające karty zaopatrzenia I. Kat. w Okręgach Kart Zaopatrzenia:
Nr 9. ul. Srebrzyńska Nr 75.
Nr 10. ul. Limanowskiego Nr 127
Nr 11. ul. Sędziowska Nr 14.
Nr 14. ul. Tuszyńska Nr 97.
Nr 15. ul. Piłsudskiego Nr 10.

Łódź, dnia 7 czerwca 1947 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

W dniu 6 czerwca r.b. o godz 18-ej zmarł nasz towarzysz pracy, pierwszy kasjer naszego Zjednoczenia

† p.

ROMAN FRANC

W zmarłym tracimy bardzo dzielnego, pełnego poświęceń i sumiennego pracownika, dobrego kolegę i towarzysza pracy w budowie Polski Demokratycznej.

Dyrekcja i Pracownicy
Ogólnopolskiego Zjednoczenia Przemysłu
Guzikarskiego i Pokrewnego w Łodzi

Państwowe Przedsiębiorstwo Transportowo-Ekspedycyjne Przemysłu ODDZIAŁ W ŁODZI

podaje do wiadomości,

że z dniem 6 czerwca 1947 r. przeniósł swoje biura i magazyny do nowego lokalu
W ŁODZI, UL. GDAŃSKA Nr 81
Tel.: 125-10, 145-20, 121-73, 201-53, 106-03, 106-04

PPT-EP załatwia:

transporty kolejowe, samochodowe, konne, przeprowadzki, magazynowanie, cienie, ubezpieczenie transportowe, przewożenia kotłów i przedmiotów ciężkich.

Uwaga: W nowej siedzibie PPT-EP posiada obszerne magazyny oraz chłodnie i suche piwnice, przeto specjalnie w dziedzinie magazynowania oferuje swoje usługi.

Teatr Komedii Muzycznej „LUTNIA”
Piotrkowska 243

Gościnne występy EŁNY GISTEDT

Dziś tylko jeden raz o godz. 19-ej

„KSIĘŻNICZKA CZARDASZA”

operetka w 3-ach aktach E. Kalmana

Kasa czynna od 10-ej do 12-ej i od 15-ej.

Tel. 123-02.

TEATR „SYRENA” Traugutta 1

OSTATNI TYDZIEŃ Dziś o godz. 19.30

„ARTYŚCI”

z piosenkami Z. Gozdawy i W. Stępnia
z A. DYMSZĄ w roli głównej, na czele zespołu „SYRENY”.

Kasa czynna cały dzień. Telefon 272-70

PRZETARG

Przemysł Chemiczny „Boruta” w Zgierzu, pod Zarządem Państwowym ogłasza przetarg nieograniczony na następujące roboty przy wykańczeniu budynku WT 6 tj.:

1. Roboty murarskie.
  2. Tynki stropów, belek, sufitów i ścian.
  3. Roboty stolarskie tj. drzwi, okna z kompletnym osadzeniem ich w budynku.
  4. Oszklenie okien i świetlików.
  5. Roboty blacharskie, rynny dachowe i spustowe.
  6. Roboty malarskie i pobielanie ścian.
  7. Roboty posadzkarskie.
  8. Wykonanie schodów (komplet).
- Zainteresowani mogą się zgłaszać do Biura Technicznego „Boruty”, gdzie otrzymają ślepe kosztorysy i będą mogli przejrzeć rysunki

Wadium przetargowe w wysokości 1 proc. oferowanej sumy należy wpłacić do Kasy „Boruty”, lub do Banku Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Łodzi k-to 470 z zaznaczeniem celu wpłaty, a kwit dołączyć do oferty.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na wykończenie WT 6 należy składać do dnia 30 czerwca rb. pod adresem: Przemysł Chemiczny „Boruta” — Zgierz, Wydział Zakupów, w którym to dniu o godz. 10-ej nastąpi otwarcie ofert w obecności zainteresowanych osób i przedstawicieli firmy „Boruta”.

Firma zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ofert bez podania przyczyn, oraz wybór oferenta bez względu na cenę.
Przemysł Chemiczny „BORUTA”, S-ka Akc.
Zgierz, Śmiechowskiego 30

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

LECZNICA-PRZYCHODNIA, Piotrkowska 3, po-rady ambulatoryjne i domowe lekarzy specja-listów. Analizy. Przyjęcia 10—19. tel. 216-48.

GABINET DENTYSTYCZNY Maksymiliana PRĘGIERA ze Lwowa. Specjalność: Nowocze-sna protezyka zębów. Gdańska 26a (róg Za-wadzkiej). Tel. 169-00.

LEKARZ DENTYSTA Tadeusz Mintz przyjmuje Południowa 46 tel. 268-91.

Dr. LENCZEWSKI choroby kobiece i akuszerka Sienkiewicza 51 III p. godz. 3—7 tel. 181-47.

Dr S. ŻURAKOWSKI specjalista chorób skór-nych, wenerycznych i moczopięciowych po-wrócił. Piotrkowska 33, godz. 12—1 i 3—5.30.

Dr. RATAJ-ZURAKOWSKA, specjalistka cho-rób skórnych i wenerycznych u kobiet, kosme-tyka lekarska. Piotrkowska 33 godz. 12—1 i 3—5.30

Dr. MARIA WILKOWA choroby oczu, przy-jmuje od 3—4-ej — Świętokrzyska Nr. 6 tel. 179-80.

Kunno - sprzedaż

SPRZEDAMY komplet instrumentów orkiestry deley Zgłoszenia do Rady Zakładowej Państw Zakładów Przem. Węln. Nr 1 w Łodzi, Wól-czańska 215.

MAGLE elektryczna i ręczna do sprzedania. 11-go Listopada 26 m. 24, Różycki.

Różne

TEUMACZE przysięgli angielskiego, rosyjskie-go francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego i innych języków: Narutowicza 74, tel. 276-18

PRACOWNIA FUTER, Sabat Marian, Piotr-kowska 92 m. 67. tel. 216-54

KAPELUSZE damskie, męskie łosonuje, odświe-żo; przerabia Pracownia Kapeluszy A. Stegner i S-ka Łódź, ul. Pomorska 4 (przy Pl. Wolno-ści) tel. 166-03.

WOJEWÓDZKI Komitet PPR w Łodzi zawiada-mia, że dnia 1 maja została uruchomiona artystyczna pracownia haftu. Wykonujemy sztandary partyjne, związkowe, wojskowe, przechodnie i inne roboty wchodzące w za-kres hałciarstwa.

Zaofiarowanie pracy

„FILM POLSKI” Dział Produkcji, przyjmie na-tychmiast stolarzy i cieśli. Zgłoszenia w Wy-dziale Personalnym, ul. Narutowicza 69.

PZPW Nr 5, ul. Wólczajska 219 przyjmie do pracy 2 wykwalifikowanych ślusarzy, 1 spa-wacza, oraz prądków na selefaktory. Zgło-szenia osobiste do Wydziału Personalnego.

PRZEDSIĘBIORSTWO Państwowe „Film Pol-ski”, Dział Produkcji Filmów, Łódź, ul. Na-rutowicza 69 przyjmie natychmiast trzech sa-modzielnych buchalterów na dobrych warun-kach. Zgłoszenia z życiorysem składać w Biu-rze Personalnym, Łódź, ul. Narutowicza 69.

POTRZEBNA jest pomoc domowa z referen-cjami. Piotrkowska 82 m. 7.

ZARZĄD Miejski w Aleksandrowie-Łódzkim poszukuje pracowników do opisu nierucho-mości.

PRZĄDKI zaangażuje RZPB Nr 6 w Łodzi. Zgłoszenia w Wydziale Personalnym w godz. 10—13, ul. Żeromskiego 137.

Przyjmujemy

dwie maszynistki — korespondentki
i siostrę do ambulatorium

Zgłoszenia „Gentleman” Wy-dział Personalny Łódź, Limanow-skiego 156

PAŃSTWOWA FABRYKA OBRABIAREK

Im. J. STRZELCZYKA
w Łodzi ul. Piotrkowska 217
poszukuje

kierownika planowania i kal-kulacji warsztatowej, tokarzy, rdzemiarzy, formierzy, oraz 40 robotników do odlewni.

Reflektujemy tylko na siły wykwalifiko-wane — Informacji udziela Biuro Perso-nalne.

NOWE OPŁATY TARGOWISKOWE

Dyrekcja Targowisk Miejskich podaje do wiadomości, że na podstawie uchwały Kole-gium Zarządu Miejskiego w Łodzi z dniem 1 czerwca 1947 r. będą pobierane nowe opłaty targowiskowe za dzierżawę miejsc na targowis-kach miejskich w następujących wysokoś-ciach:

1. za korzystanie ze stanowisk przygodnych
    - a) za każdy metr kw. zajętej powierzchni zł. 20 dziennie
    - b) od handlujących z ręki (handel obnośny) zł. 40 dziennie.
    - c) w halach krytych od handlujących przy godnie zł. 25 dziennie.
    - d) od wozu jednokonnego zł. 50 dziennie.
    - e) od wozu dwukonnego zł. 100 dziennie.
    - f) od wozu frachtowego zł. 150 dziennie.
  2. za korzystanie ze stanowisk stałych o po-wierzchni do 4 metr. kwadratowych
    - a) od stanowiska na uprawianie handlu ar-tykułami spożywczymi i warzywami na targo-wiskach: Plac Zwycięstwa, Hala Gayera Plac Barlickiego, Bałucki Rynek, Czerwony Rynek zł. 600 mies.
    - b) od stanowiska na uprawianie handlu koń-fekcją manufakturą i galanterią na wszyst-kich targowiskach za wyjątkiem Placu Zwy-cięstwa zł. 800 mies.
    - c) od stanowisk narażonych na uprawianie handlu konfekcją, manufakturą, galanterią i innymi artykułami na Placu Zwycięstwa zł. 1.300 mies.
    - d) od stanowisk pozostałych na Placu Zwy-cięstwa na uprawianie handlu konfekcją, ma-nufakturą, galanterią i innymi artykułami zł. 1.000 mies.
    - e) od stanowisk narażonych na targowiskach przy ul. Zgierskiej Nr. 6 zł. 1.200 mies.

Z tym, że przy zajęciu większej ilości po-wierzchni przy straganach będą pobierane opłaty dodatkowe w wysokości 1/4 opłaty za-sadniczej za każdy następny metr kwadrato-wy.
  3. za dzierżawę sklepów w halach miejskich przy ul. Ogrodowej Nr. 4 — od sklepów Nr. 1 — 20 zł. 1500 mies.
Nr. 21 — 42 zł. 1200 mies.
  4. W Hali Południowej przy ul. Piotrkow-kiej zł. 1800 mies. od sklepów pozostałych zł. 600 mies.
- Z tym że opłaty powyższe pobierane bę-dą począwszy od dnia 1 września 1947 r. tj. po wygaśnięciu obecnie obowiązujących umów dzierżawnych.

OGŁASZAJCIE SIĘ

w „GŁOSIE ROBOTNICZYM”
najpopularniejszym dzienniku w województwie

Uśmiechnij się

AKTYWNOŚĆ DYPLOMATYCZNA

— Czy to jest szemat planu projektu, czy projekt szematu planu?
— To jest plan szematu projektu...

Z życia partii

POSIEDZENIE KOŁA NAUCZYCIELSKIEGO PPR
Dzisiaj dnia 8 czerwca o godzinie 19-ej punktualnie w lokalu Dzielnic Śródmieście przy al. Piotrkowskiej 63 odbędzie się posiedzenie Nauczycielskiego koła PPR Tow. prof. A. Szaff wygłosi dalszy ciąg rozpoczętego cyklu wykładów. Obecność członków obowiązkowa. Goście i sympatycy mile widziani.

ZEBRANIE KOŁA LEKTORÓW

Wydział Propagandy Komitetu Łódzkiego PPR zawiadamia, że w poniedziałek 9 czerwca br. o godz. 17-ej w świetlicy Kom. Łódzkiego ul. Sienkiewicza Nr 48a odbędzie się Zebranie Koła Lektorów.

We wtorek dnia 10 bm. o godzinie 17-ej we wszystkich dzielnicach partyjnych odbędzie się zebrania Kół Prelegentów. Obecność członków obowiązkowa.

ZEBRANIE KÓŁ PPR

DZIELNICA WIDZEW:
Dzisiaj o godzinie 10-ej odbędzie się zebranie koła Huta Seha.

BAŁUTY:

Dnia 8 czerwca o godz. 10-ej zebranie kół: Radogoszcz i Marysin III.

ODPRAWA SEKRETARZY KÓŁ PARTYJNYCH

Dnia 10 czerwca o godzinie 16-ej odbędzie się odprawa wszystkich sekretarzy kół partyjnych dzielnicy Śródmiejska Lewa w lokalu przy ul. Polnołowej 11. Ze względu na ważność zebrania komitet prosi o punktualne przybycie.

W Związku z Zawodowych

KONFERENCJA

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych zawiadamia wszystkie prezydium Zarządów Związków Zawodowych, oraz prezydium Rad Zakładowych i delegatów, że dnia 10 czerwca br. o godz. 13-ej w sali CRDK ul. Piotrkowska 243, odbędzie się konferencja z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia KCZZ.
2. Omówienie Ustaw Rządowych w sprawie walki ze spekulacją, drożyzną i inne. Obecność obowiązkowa.

W SPRAWIE UMOWY ZBIOROWEJ

Wydział Ekonomiczny Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Konfekcyjno-Odziełowego, zwołuje na dzień 12 bm. o godzinie 10-ej rano w domu Związków Zawodowych przy ul. Strzeleckiej 18 wspólną konferencję z prezydium ogólnego Zrzeszenia Kupców, celem uzgodnienia warunków umowy zbiorowej dla pracowników przedsiębiorstw inicjatywy prywatnej.

RADA KOBIET PRZY OKZZ

Rada Kobiety przy OKZZ zwołuje na dzień 12.6 o godz. 14-ej w Domu Związków Zawodowych przy ul. Traugotta 18 pokój 109 konferencję członkiń Rad Zakładowych i aktywistek wszystkich oddziałów Zw. Zawodowych.

Referat wygłosi tow. posłanka Piwowarska na temat: „Kobieta w walce ze spekulacją”. Po referacie dyskusja, aktualne zagadnienia, komunikaty i wolne wnioski.

UWAGA, MATURZYŚCI!

Wybór fakultetu — egzaminy wstępne — przedmioty pierwszego i dalszych lat studiów — warunki życia studentów w Łodzi i innych miastach uniwersyteckich Polski — oto problemy interesujące Was wszystkich!

O studiach wyższych poinformuje Was zebranie absolwentów szkół średnich w Łodzi, organizowane przez A. Z. W. M. „Życie” we wtorek, dnia 10 bm. o godz. 20-ej w świetlicy „Życia” przy ul. Piotrkowskiej 48 m. 16 (II piętro).

WYSTAWA PRAC DZIECIĘCYCH

Dzisiaj dnia 8 czerwca o godz. 10-ej odbędzie się w lokalu XXIII Miejskiego Przedzszkole otwarcie wystawy prac dziecięcych 3-ich przedszkoli miejskich, I, VIII i XXIII. Uroczystość otwarcia dokona Prezydent Miasta ob. Stawiński.

W niedzielę dnia 8.6 br. wystawa owarta w godz. 10—16, w dniu 6.6 br. w godz. 10—18. Wstęp bezpłatny. Wystawa ze względu na jej wykonawców przedstawia się bardzo interesująco. Spodziewany jest liczny napływ gości.

TELEFONY:

Pogotowie Ratunkowe Miejskie — 104-44
Pogotowie PCK — 117-11
Pogotowie Ubezpiec. Społecznej — 134-15
Straż Pożarna — 8
Biuro numerów — 199-00

Ze sportu

Przed wielkim startem!

Dzisiaj spotykamy się wszyscy na stadionie WKS-u!

Dzisiaj o godzinie 18-ej, po obejrzeniu wspaniałej defilady i pokazów sportowych Święta W.F. i P.W., ze stadionu ŁKS-u przeniesiemy się wszyscy na pobliski stadion WKS-u, skąd dobiegą nas będzie już z daleka warkot motorów. Próbowanych przez zawodników przed wielkim startem o Nagrodę Łodzi.

NAZWISKA TE WIELE OBIECUJĄ...

Z wyjątkiem Bruna Stanisława, który dzisiaj, niestety, startuje w rajdzie motocyklowym w Warszawie, ujrzymy całą elitę naszych najlepszych kierowców. Takie nazwiska jak: Buda, Bonin, Śmigiel z Bydgoszczy, Pierchała, Sanecznik, Janowski ze Śląska, Klimaszyn, Komin,

Czerniak, Kowalski z Poznania, Wikaryjczyk, Śrutowski i Gburek z Gdyni, pomijając już Wiecka, Krakowiaka, Muchę i innych łódzkich kierowców — mówią już same za siebie.

BEZ PODZIAŁU NA KATEGORIE

Program dzisiejszych wyścigów obejmować będzie szereg biegów na 5 okrążeń toru, w których każdy z zawodników spotka się ze swymi przeciwnikami bezpośrednio (każdy z każdym).

Wyścig o „Wielką Nagrodę Łodzi” odbędzie się bez podziału na kategorie, to znaczy każdy z zawodników będzie mógł startować na maszynie o dowolnym litrażu.

DOSKONAŁE CZASY KRAKOWIAKA

Łodzianie do dzisiejszego wyścigu przygotowywali się bardzo starannie. Doskonałe czasy osiągał między innymi Krakowiak, Łodzianin na jednym z treningów pobit sesztoroczny czas Gburka (2:28), osiągając 2:24,5 sek.

A więc dzisiaj wszyscy spotykamy się na stadionie WKS-u o godzinie 18-ej!

Splyw Włókniarzy do Szczecina

wyrusza dzisiaj z Tomaszowa Mazowieckiego

Tomaszów Mazowiecki już od kilku dni gości u siebie spływowiczów naszych włókniarzy, którzy wyruszają szlakiem naszych rzek na Święto Morza do Szczecina.

Około stu młodych ludzi, poubieranych w jednakowe, granatowe kombinizony, doskonale wyekwipowanych — wzbudza podziw miasta i jest głównym ośrodkiem zainteresowania wszystkich jego mieszkańców. Spływowicze mieszkają w lokalu straży ogniowej i nabierają sił

do dalekiej drogi. Żeby tych sił nabrali dba... kuchnia. Jedzenia mają tyle, że im nie zabraknie z pewnością.

Popas w Tomaszowie kończy się dzisiaj. Dzisiaj, po wspólnym śniadaniu, około godziny 10-ej, spływowicze spuszcza swe kajaki na wodę i startują do pierwszego etapu: Tomaszów — Nowe Miasto.

Ciekawe korespondencje uczestników spływu zamieszczamy będziemy na naszych łamach.

Dział oficjalny Ł. O. Z. B.

Komunikat Zarządu Nr. 1
Komunikat Wydziału Sportowego Nr. 1

KOMUNIKAT ZARZĄDU NR 1

Zgodnie z uchwałą Rocznej Walnego Zgromadzenia ŁOZB z dnia 31 maja r.b., Zarząd Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego przedstawia się jak następuje:

1. Przewodniczący — Stepien Eugeniusz
I wiceprzewodniczący — Tyl Mieczysław
II wiceprzewodniczący — Józwiak Edward
Sekretarz — Cwiek Zdzisław
skarbnik — vacat
Wydz. Sportowy — Kołodziejczak Bolesław
Wydz. Spr. Sędz. — Sieroczewski Edmund
kronikarz — Hubert Aleksander
gospodarz — Bak Tadeusz
kapitan związkowy — Sierota Stanisław
ref. wyszkol. — Ejme Eugeniusz
I radny — Jasiński Henryk
II radny — mjr Bochenek Henryk
lekarz związkowy — Dr Moskwa Walenty
2. Na pozostawione wolne miejsce skarbnika dookooptowano na posiedzeniu Zarządu w dniu 4 bm. ob. Baranowski Feliks.
3. Posiedzenia Zarządu odbywać się będą w środy. W ciągu miesiący: czerwca, lipca i sierpnia zebrania odbywać się będą co dwa tygodnie.
4. We wszelkich sprawach, związanych z rozwojem pięściarstwa w naszym okręgu służyć będziemy radami i wskazówkami, prosząc zainteresowanych o komunikowanie się z nami ustnie w dniach posiedzeń Zarządu, względnie drogą piśmienną.
5. Uchwałą Zarządu z dnia 4 bm. utrzymano zarządzenie, by wszelkie bilety wstępu opodatkować w wysokości zł. 5 od każdego biletu na cele Polskiego Czerwonego Krzyża. Uchwała niniejsza traci moc obowiązującą z chwilą wprowadzenia opłat na „Pomoc Żimowa”. Wszelkie sumy wpłacać należy do P.C.K., ul. Piotrkowska 236, w ciągu 7 dni!

7. Zwracamy uwagę, iż zgodnie ze statutem PZB dla OZB par. 18 pkt. b, w roku bieżącym obowiązuje opłata na rzecz naszego Związku w wysokości 1 proc. od dochodów brutto ze wszelkich imprez tak towarzyskich jak i mistrzowskich. Opłatę powyższą należy uiścić w terminie 7 dni, załączając odpowiedzialne zestawienie kasowe na specjalnym druczku, który nabyć można w sekretariacie.

7. Powiadamy, iż zebranie kierowników sekcji pięściarskich, trenerów, instruktorów i przodowników odbędzie się w dniu 12 bm. (czwartek) w lokalu Związku przy ul. Piotrkowskiej 67, front, II piętro, o godz. 18-ej. Poruszone będą wszelkie zagadnienia z dziedziny wyszkoleniowej. Obecność wszystkich obowiązkowa.

8. Sprawne funkcjonowanie wydziałów i referatów naszego Związku zależy jest od przestrzegania zarządzeń statutowych i regulaminowych przez wszystkie kluby. Prosimy wszystkie kierownictwa sekcji, nie posiadające dotychczas regulaminu i statutu tak PZB jak OZB do zaopatrzenia się w powyższe w sekretariacie.

Za Zarząd:

(—) Cwiek Zdzisław, sekretarz.

KOMUNIKAT WYDZIAŁU SPORTOWEGO NR 1

1. Uchwałą Rocznej Walnego Zebrania Ł.O.Z.B., Klub Sportowy „Wima” na skutek zajęcia ostatniego miejsca w tabeli mistrzostw drużynowych klasy A na rok 1946-47 spada do klasy B.
2. Na podstawie paragrafu 82 Reg. Sport., drużyna R.K.S. I kape zyskuje awans do klasy A.
3. Ostateczny skład klasy A na rok 1947-48 przedstawia się następująco: ŁKS, Zryw, K.S. Tęcza, K.P. Zjednoczone, R.K.S. Concordia, R.K.S. I kape. Pozostałe kluby wchodzi w skład klasy B.
4. Przydziela się termin 11.6.47 r. R.K.S. Victoria

To warto obejrzeć!

Dzisiaj w godzinach od 15.30—20.30 na stadionach ŁKS i WKS odbędzie się impreza Święta W.F. i P.W. Główna część imprezy Święta ze wszelkich dziedzin sportu (z akrobatyką lotniczą włącznie) odbędzie się na stadionie ŁKS-u.

W programie święta:

- 1) defilada sportowa
- 2) pokazy tańców narodowych i regionalnych
- 3) pokazy gimnastyki przy muzyce i przyrządowej

- 4) boks, zapasy i szermierka
- 5) lekkoatletyka
- 6) pływanie
- 7) tenis
- 8) gry sportowe
- 9) pokazy bokserskie
- 10) mecz piłki nożnej: Reprezentacja klasy A i B. Cała Łódź sportowa bierze dziś czynny udział w Święcie W.F. i P.W.

Od dnia 9 do 20 czerwca

przyjmujemy zapisy do

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ
PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO »BORUTA« W ZGIERZU

Szkoła posiada wydział chemiczny i mechaniczny. Kandydatów obowiązuje ukończenie 7 klas szkoły powszechnej, oraz wiek 15 — 18 lat.

WYMAGANE DOKUMENTY:

- 1) Metryka urodzenia.
- 2) Świadectwo ukończenia 7 klas szkoły powszechnej.

Zapisy przyjmuje kancelaria szkoły w „Borucie” — Zgierz, ul. Śmiechowskiego 30, od godz. 8-ej do 16-ej.

DYREKCJA SZKOŁY

na zawody z Ł.K.S., mające się odbyć na boisku hokejowym Ł.K.S. o godz. 19-ej.

5. Karze się zawodnika Ornafa Leszka z K.S. Arko 6-cio tygodniową dyskwalifikacją za podwójne podpisanie karty zgłoszenia.

6. Wzywa się kluby o delegowanie swych przedstawicieli do współpracy w Wydziale Sportowym Ł.O.Z.B. na rok kadencyjny 1947-8. Termin zgłoszeń do dnia 11.6.47 r.

7. Na wniosek Zarządu udziela się nagane zawodnikowi Niewadziłowi Władysławowi (ŁKS) za późne przybycie do szatni na zawody Pomorze — Łódź w dniu 1 bm.

8. Na wniosek Zarządu udziela się napomnienia kierownikowi sekcji bokserskiej K.S. Zryw za niedopiniowanie wagi zawodnika Taborka Czesława na zawody Pomorze — Łódź w dniu 1 bm.

9. Posiedzenie Wydziału Sportowego odbędzie się w dniu 10 bm. godz. 18-ta w lokalu ŁOZB, ul. Piotrkowska 67 m. 6.

Przewodniczący W.S.:

(—) Kołodziejczak Bolesław.

Dzisiejsze imprezy sportowe

Godzina 8 rano: Start wyścigu kolarskiego na 145 km o puchar „Dziennika Łódzkiego”.

Godzina 15: Stadion ŁKS-u — Imprezy Święta W.F. i P.W.

Godz. 17-ta: Helenów — Mistrzostwa Polski w szczyplorniacu żeńskim. Grają — Cracovia, DKS i Zryw.

Godz. 18-ta: Tor żużlowy WKS-u — Wyścigi motocyklowe o Wielką Nagrodę Łodzi.

O wejście do Ligi

i o puchar ś.p. Kałuży

W dniu dzisiejszym rozegrane zostaną tylko cztery poważniejsze spotkania piłkarskie w kraju. O wejście do Klasy Państwowej grają: w Toruniu Pomorzanie z Rymerem (sędziuje Wiśniewski — Kielce), oraz w Katowicach WMKS z Tęczą (sędziuje Kowalski Zygmunt — Łódź).

Poza tym odbędzie się dwa mecze o puchar Kałuży: Kraków — Śląsk (sędziuje mjr Sznajder) oraz Poznań — Warszawa (sędziuje Terlicki — Gdańsk).

Z pod znaku dwóch kół...

Od lewej: Wacław Józwiak (k s Tramwajarzy) i Rzepczak (k s Zjednoczone) — po pularni działacze kolarscy w Łodzi

Dyżury aptek

Chączyńska, Piotrkowska 165
Giuchowski, Narutowicza 6
Kowalski, Rzgowska 147
Wójcicki, Nap.órkowskiego 41
Kahare, Limanowskiego 80
Malczewski, Śródmiejska 21
Smoleń, Karłowicka 48
Lipiec — Piotrkowska 193.

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny. Red i Adm. Łódź, Piotrkowska 86. Telefony: Redaktor Naczelny 216-14. Sekre. tariat 254-21. Redakcja nocna 172-31. Dział ogłoszeń: Piotrkowska 55 tel. 111-50. Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy”.

CENNIK OGŁOSZEŃ: Drobne ogłosz. po zł. 10.— za wyraz (najmniejsze zł. 100.—), poszukiwanie pracy i poszukiwanie rodzin po zł. 5.— za wyraz (najmniejsze zł. 50.—), za milimetr. Za terminowość ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

D — 017702

Na fali wydarzeń

Tydzień polityczny świata

TYDZIEŃ UBIEGŁY pod względem politycznym był szczególnie obfity w zdarzenia. Zakończona w Margate konferencja brytyjskiej Partii Pracy obecnie znajduje szerokie echa w prasie zarówno angielskiej, jak i innych krajów. Zasadniczy ton w ocenie prasy postępowej wyników konferencji jest raczej krytyczny. Jeszcze raz zostało stwierdzone, że polityka zagraniczna Labour Party nie różni się zasadniczo od linii politycznej konserwatystów.

LINIA POLITYCZNA, którą w czasie obrad w Margate reprezentowali Zilliacus i przywódca zawodowego związku górników Horner, była próbą znalezienia drogi wyjścia z gospodarczego i politycznego kryzysu. Tym wyjściem jest związanie się Anglii z postępowymi demokratycznymi siłami świata i zerwanie raz na zawsze przymierza z amerykańskimi trustami i kartelami. Dlatego też pierwsze po konferencji posunięcie rządu brytyjskiego, to zn. wprowadzenie w życie projektu wspólnej, anglo-amerykańskiej Rady gospodarczej dla Niemiec, (co oczywiście idzie po linii interesów kapitalistów amerykańskich) wywołało zdziwienie i pewne zaskoczenie. Oceniając wyniki konferencji w Margate prasa postępową podkreśla, że właściwie konferencja ta nie wniosła żadnych istotnych zmian odnośnie polityki laboryzystowskiej.

Ważniejszą sprawą jest ujawnienie nasilenia opozycji w łonie Labour Party, opozycji, dającej wyraz postawie czołowych grup angielskiej klasy robotniczej.

PONOWNE ZWIĄZANIE interesów brytyjskich z amerykańskimi na terenie niemieckim wydaje się szczególnie dziwne w zestawieniu z faktem, że Stany Zjednoczone obecnie wstępują w okres kryzysu i depresji ekonomicznej. Świadczą o tym podane przez ekonomistów amerykańskich cyfry, dotyczące przewidywanego wzrostu bezrobocia w ciągu najbliższych miesięcy. Według danych amerykańskich statystyków na pierwszy kwartał roku 1948-go bezrobocie zwiększy się może o przeszło dwa i pół miliona ludzi.

STANOWISKO niektórych amerykańskich polityków w stosunku do zagadnień wewnętrzno-gospodarczych pokrywa się z założeniami amerykańskiej polityki zagranicznej. Zapowiedziana przez Achesona „szeroka akcja pomocy” (realizowana już dla Turcji w postaci wojennego sprzętu, którego jakość i ilość określa amerykańska komisja z gen. Landstordem na czele) nie przestaje zajmować opinii amerykańskiej. Postępową i demokratyczną prasą Stanów Zjednoczonych widzi w tej „pomocy” niezmienną dążność monopolu amerykańskiego do opanowania jak największej ilości gospodarczych terenów.

Kontraktacja ze strony klasy robotniczej wy-

Konferencja w Margate. — Anglia pod kuratelą USA. — Polityka amerykańskich monopolistów. — Dezercja premiera Węgier. — Zagadnienia kolonii

raziła się w kilku strajkach o dużym nasileniu.

POLITYKA AMERYKAŃSKICH MONOPOLISTÓW znajduje oddźwięk w kołach kapitalistycznych w niektórych krajach poza Ameryką. We Włoszech koła te rozpoczęły generalny atak na system trójpartyjny w koalicji rządowej z zamiarem wyeliminowania partii robotniczych z rządu. Mimo dużego natężenia tego ataku sekretarz Komunistycznej Partii Włoch, Togliatti stwierdził, że masy pracujące bynajmniej nie wzmożyły swego zoutania do pravicowych ugrupowań politycznych. Kon-

gres Związków Zawodowych i wybory na Sytylii wykazały w przeciwieństwie do przypuszczeń kół pravicowych wzmocnienie pozycji partii robotniczych.

DUŻE NIEZADOWOLENIE przedstawicieli międzynarodowej reakcji wywołało zdementowanie dotychczasowego premiera Węgier, Nagy'a, który po prostu zdezerterował ze swego stanowiska i ojczyzny. Reakcja na nowo wykryte szczegóły antyludowej spisku na Węgrzech, wyraziła się w pogotowiu mas ludowych i w natychmiastowych środkach zaradczych.

ANGLIA OBECNIE przeżywa szereg zmian dotyczących jej imperialnego ustroju. Poza szeroko omawianym statutem dominialnym dla Indii, na porządku dziennym znalazła się także sprawa Federacji Malajskiej oraz kwestia nadania dominialnego statutu Burmie. Niezależnie od tego w państwach pozostających w zależności mandatowej od Wielkiej Brytanii i innych państw imperialistycznych narasta coraz ostrzejsza opozycja. Znacząco to szczególnie dobitny wyraz w stanowisku mas w Libanie, które nie uznając nowego parlamentu organizują liczne demonstracje i strajki. Demonstracjami i decyzją twardego oporu przyjęła ludność Indonezji ostatnie ultimatum rządu holenderskiego.

WALKA WYZWOLENCA wśród narodów kolonialnych trwa. Jej wyniki ujawnią prawdopodobnie najbliższe miesiące, również kolejne sesje ONZ mają być w pierwszym rzędzie poświęcone zagadnieniom obszarów kolonialnych i mandatowych.

Pierwsze jaskółki zniżki cen

Chleb staniał — wędliny i mięso w najbliższych dniach
Niech nikt nie płaci powyżej ustalonych norm

W dniu 7 bm. odbyła się w Łódzkiej OKZZ konferencja z udziałem przedstawicieli Związków Zawodowych, Delegatury Komisji Specjalnej, Komisji Cennikowej, PSS, PCH, Cechu Piekarzy i Rzeźników, na której to konferencji poruszona została sprawa ustalenia jednolitych cen na pieczywo, mięso i wyroby masarskie dla wszystkich placówek sprzedaży tych artykułów na terenie Łodzi. Na konferencji obecni byli z ramienia Związków Zawodowych, przewodniczący Zw. Zawodowego Włóknarzy tow. Burski, tow. tow. Głowacki i Spychała. W toku konferencji omówiona została jako pierwsza sprawa cen chleba. Przedstawiciele Związków Zawodowych zwrócili uwa-

gę na fakt względami spekulacyjnymi motywowanego wzrostu cen na chleb żytni w wolnym handlu. Stwierdzono, że cena chleba żytniego na wolnym rynku wynosi 60 zł. za kg. gdy tymczasem notowania Giełdy Zbożowej w Łodzi wykazują spadek cen żyta z 7.000 zł. do 3.400 i 3.200 na 100 kg. ziarna. Ta dysproporcja cen zboża i chleba wskazuje na wzmoczoną „działalność” spekulantów.

Przedstawiciel Delegatury Komisji Specjalnej podkreślił konieczność ustalenia nowych, realnych cen na pieczywo i wyroby mięsne, celem umożliwienia Delegaturze przeprowadzenia akcji na rynku w oparciu o cennik obowiązujący. Przedstawiciele Cechu Piekarskiego

zwrócili zebranym uwagę na fakt, że spółdzielnie terenowe dostarczają piekarzom od pewnego czasu makę pszenną w cenie po 87 zł. za kg. podczas gdy oficjalna cena na tę makę wynosi 72 złote za kg.

W toku dyskusji i za obopólnym porozumieniem postanowiono, że do czasu powstania Komisji Cennikowych i Komisji Notowań Cen, cena chleba żytniego równa będzie cenie równych ilości maki, z których wypiekany jest chleb. Cenę chleba żytniego z maki 80-procentowej ustalono na 40 złotych za kg. zaś cenę chleba żytniego 90-procentowego — na 38 zł. za kg. Cena chleba „interwencyjnego”, rozprowadzanego przez placówki PSS, została niezmienną i wynosić będzie 28 złotych za kilogram.

Również bez zmian pozostanie cena bułek z pszennej maki. Podkreślić należy, iż nowy ten cennik, który obowiązuje od dnia 9-go bm., ulegnie zmianie z chwilą powstania w Łodzi Społecznej Komisji Cennikowej i Komisji Notowań Cen.

Związki Zawodowe i partie polityczne dążyć będą do ustanowienia ceny 28 złotych za kg chleba z maki żytniej 90-procentowej przemiału.

Na tym samym zebraniu poruszona została sprawa zniżki cen na wieprzowinę i wyroby masarskie.

Wobec faktu, że na terenie województwa łódzkiego, konkretnie w Piotrkowie, Radomsku, Łęczycy i innych powiatach ceny żywca świńskiego spadły do 30 procent, przedstawiciele Związków Zawodowych wystąpili z żądaniem ustanowienia nowych, niższych cen na mięso wieprzowe i wyroby masarskie w sklepach rzeźniczych Łodzi.

Związki Zawodowe zajęły stanowisko zniżki cen na wyroby masarskie z wieprzowiny o 10 zł. za kg.

Przedstawiciele Cechu Rzeźniczego zobowiązali się zająć stanowisko wobec zniżki cen na wieprzowinę i wyroby masarskie z wieprzowiny po walnym zebraniu Cechu, które odbędzie się dnia 11-go bm. i do dnia 12 bm. przedstawić Komisji Cennikowej swe propozycje odnośnie wyżej omawianej zniżki. (Dz)

Transporty UNRRA płyną do Polski

Transporty UNRRA, objęte programem tej instytucji, stopniowo przychodzą do Polski. W okresie od 1 do 28 maja br. nadeszły do portów polskich 4.746 ton pszenicy, 31.351 ton kukurydzy, 10.492 t. maki, 311 ton fasoli, 13.656 ton mięsa, 3.040 ton ryb, 2.956 ton smalcu, oleju 100 ton, tłuszczu, 555 ton i 2.623 ton mleka.

W drodze znajdują się następujące

transporty UNRRA: 19.841 ton pszenicy, 9.100 ton kukurydzy, 4.500 ton maki, 261 ton mięsa, 346 ton oleju i 1.477 ton tłuszczu.

Poza tym nadeszły do Polski w maju następujące ilości produktów spożywczych, zakupionych przez Polską Misję Handlową w Waszyngtonie za wolne dewizy: 9.308 ton pszenicy, 3.808 ton kukurydzy i 5.644 ton maki pszennej.

Łódzki świat pracy zwalcza spekulację

Wywiad z tow. Piwowarską, przewodniczącą sekcji dziewiarsko-pończosznicej

Uchwalenie przez Sejm ustawy o walce ze spekulacją i obrady plenum KCZZ, na których omawiano rolę mas pracujących w nadchodzącej „bitwie o handel”, zmobilizowały klasę robotniczą całego kraju. Łódź, która jest największym w Polsce skupiskiem robotniczym, musi odegrać w tej walce dominującą rolę. Na łamach naszego dziennika publikować będziemy szereg wypowiedzi aktywistów związkowych i robotniczych w sprawie organizowania walki ze spekulacją. Między innymi zwróciliśmy się do tow. Piwowarskiej, przewodniczącej sekcji dziewiarsko-pończosznicej przy Związku Zawodowym Włóknarzy.

— Walka ze spekulacją — mówi tow. Piwowarska — będzie podjęta przez nasz Związek z całym naciskiem przy zastosowaniu ścisłej współpracy z Delegaturą Komisji Specjalnej. W tej chwili znajdujemy się jeszcze w fazie organizacji i przygotowaliśmy do tej walki. Przy wszystkich radach zakładowych utworzyliśmy

Przyjmowanie kandydatów do szkół oficerskich

Minister Obrony Narodowej rozkazem z dnia 23 maja 1947 roku, zarządził przyjmowanie w roku 1947 kandydatów-ochotników do szkół oficerskich wszystkich rodzajów broni.

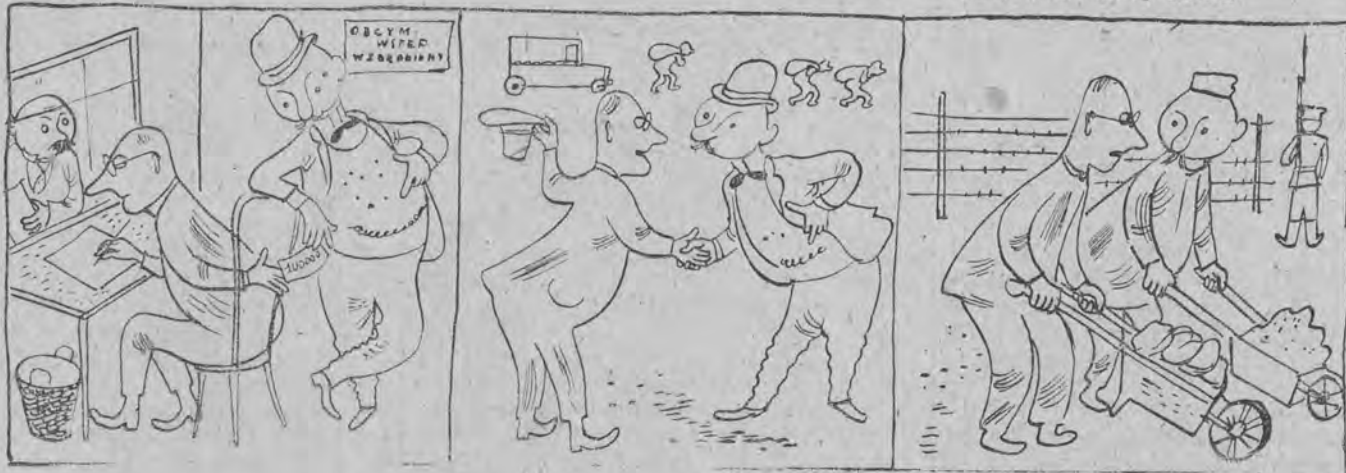
Kandydaci w wieku od 18—25 lat, a do Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej od 18—20 lat, mogą zgłaszać się do Zarządów Demokratycznych Organizacji Młodzieżowych w terminie do dnia 10 czerwca 1947 roku, gdzie zostaną im podane warunki przyjęcia i szczegółowe wviaśnienia.

komitety do walki ze spekulacją. Komitety te weszły w ścisły kontakt z Delegaturą Komisji Specjalnej, która jest w trakcie opracowywania metod, jakie zostaną zastosowane w akcji. Przypuszczalnie przeprowadzimy przeszkolenie poszczególnych członków lotnych brygad, które rzucone zostaną do akcji kontrolnej sklepów. W tej chwili pod kierownictwem Delegatury Komisji Specjalnej szkoli się 100 aktywistek Ligi Kobiet, które następnie utworzą brygadę lotnych kontrolerek. Na dzień 12 bm. zwołujemy konferencję wszystkich aktywistek, członkiń Ligi Kobiet i Związków Zawodowych. Na tej konferencji omówimy dalsze fazy pracy.

Przypuszczam — kończy tow. Piwowarska — że w najbliższym czasie akcja nasza nabierze należytego rozmachu i przyczyni się waleń do opanowania fali spekulacyjnej.

Łódzki świat pracy oczekuje z niecierpliwością konkretnych osiągnięć ze strony organizacji Związków Zawodowych, pociągnąć zmierzających do okiełznania fali spekulacyjnej. Spodziewamy się, że na konferencji Rad Zakładowych, która odbędzie się we wtorek, omówione zostaną konkretne plany walki ze spekulacją i że plany te zostaną jak najprędzej wprowadzone w życie. Pragnie tego cała klasa robotnicza.

Świtalski.

...czego oni chcą od nas, ci demokraci, przecież my wszystko robimy „na lewo”...

LITERATURA i ŻYCIĘ

Wiersze Jerzego Kamila Wajtrauba

Jerzy Kamil Weintraub zmarł w 1943 r. mając lat 27. Przed wojną wydał dwie książki: „Próba powrotu” w r. 1937, oraz „Wrogi czas” w 1939. Jakkolwiek książki te nie wychodziły poza ramy treści czy też stylu ówczesnych poetów, świadczyły jednakże wyraźnie o wybitnym uzdolnieniu poety.

Były to wiersze melodyjne, potoczyste, o ciekawej metaforyce, wiersze, z których bit smutek i elijgijna zaduma. Powrót w głąb siebie i minionego czasu ukazywał wewnętrzną rozdarcie. Las i góry, krajobraz zakopiański połączone z motywami klasycznymi, stają się źródłem wielu jego późniejszych utworów.

Równoległe z tą jego twórczością rozwijała się też do wybuchu wojny jego twórczość satyryczna. W krótkim czasie staje się on jednym z czołowych poetów ówczesnych „Szpilek”. Satyryczne wiersze umieszcza również w „Sygnalach”.

Lata okupacji to ukrywanie się w Warszawie. Smutek oraz pewne rozdarcie wewnętrzne, jakie zaobserwować się da w jego twórczości przedwojennej, wynika z ciężkiej choroby, która go dławi, oraz z atmosfery lat poprzedzających wojnę. Ista okupacji, przymusowe przebywanie w pokoju, wśród tych samych rzeczy, odczuwany od ogólnego nurtu życia, od walki, skazany na bezczynność, wyczuwając napór dni, napór wzrastającego barbarzyństwa okupanta, to wszystko zmusiło go do pogłębienia refleksji, do pójścia w głąb siebie, swoich marzeń i snów.

Bezczynność i niemożność wyjścia poza pokój pobudza do twórczości, powodziałym do gorączki twórczej. Gdy przegląda się jego rękopisy i daty powstawania utworów widzimy, że pisał wiersze badając codziennie i niekiedy kilka wierszy dziennie. Całe poematy powstawały w ciągu paru dni.

W pierwszych latach okupacji wspólnie z przyjaciółmi wydaje biblioteczkę poetycką, przepisaną na maszynie, z okładkami i ekslibrisami Jana Kosiańskiego. Są to oczywiście wydania bibliofilskie, na inne w tych warunkach nie można się było zdobyć. W biblioteczkę też weszło sześć brzoszerek Wajtrauba, a więc „Maski krajobrazu”, „Płomień pachnący”, „7 wierszy Borysa Pasternaka”, „Pieśń i chmury”, „Sonety do Orfeusza”, „Reiner Maria Rilke”, oraz „Nurt listopadowy”. Głównymi jednakże utworami, które powstały w tych latach, a nie są dotychczas wydane, są inne; rozpatrzmy je przeto chronologicznie.

„Pieśń pod luną” 1940 r. Poemat oparty na wspomnieniach młodości, o mocnych akcentach autobiograficznych, zakochanych wezwaniach do Norwida. Jest to, jak określa poeta sam, doszukiwanie się własnych źródeł lirycznych, redących pieśń jako zamknięciem pewnego okresu życia, przez który przejawia się zwycięska muzyka przyszłości, opróżniająca zwycięską luną spżów muzoleum Lenina.

„Chorał wśród zgiełku”, „12 motywów poematu” — 12 marca 1940 r. Niewątpliwie jeden z najbardziej ciekawych utworów jego, pisany przeważnie prozą. Groteska doprowadzona do klasycyzmu. Po przez groteskowy grymas wywsta widzenie chorału jako śpiewu nowych przemian, gdy „w aureole detonacji z litą albo bez litry powraca bezkreśli Orfeusz”.

„Nurt listopadowy” — 1940 r. Są to wiersze przeważnie autobiograficzne i liryczne, będąca próbą przewyciężenia klasycyzmu. Uczucie przemienienia, smutku, samotności, bezsilna człowieka samotnego, nie walczącego.

„Rzeka” — poemat 1941 r. Poemat o Wiśle. Stylizacja na ludowość, o rytmicznych słowach.

„Tropy zimowe” — 1942 r. Pamiętnik liryczny zamyślał i tęsknot do przeszłości.

„Orfeusz w lesie” (poemat) — 1942 r. będący najwybitniejszym utworem poety, pozostaje poprawia pod wpływem Leśmiana, ale świadczy o niezwykłej dojrzałości poetyckiej. Jest to niejako zespolenie się z przyrodą.

„Droga przez noc” (poemat) — 1942 r. Droga przez noc do samego siebie przez pamięć zaciętych czy zagubionych przyjaciół, zawiera mocne

akcenty religijne i symboliczne. Świadome nawiązanie do romantyzmu, do ludowości, legend ludowych o Chrystusie, to szukanie człowieka w nocy dziejowej.

W dużym zbiorze wierszy w 1943 roku pojawia się ustawiczny motyw śmierci. Motyw śmierci, zespolenia się z nią oddat płynie ustawicznie. Jest to spowiedź, testament.

„Płomień pachnący” — pisany od roku 1939 do 1943, nie wnosi nowych akcentów. W latach okupacji tłumaczy: Rilkego, Puszkina, B. Pasternaka, Tułczewę, Sonety Szekspira i białoruskiego poetę Tanka. Ześli dodać artykuły, recenzje oraz ciekawy pamiętnik, będzimy mieli pokrótce obraz całości jego twórczości. Oczywiście w ramach krótkiego, sprawozdawczego artykułu nie sposób omówić źródłowo tak bogatej spuścizny poetyckiej, należy przeto ograniczyć się do podania zasadniczych cech jego twórczości.

Zadziwia łatwość pisania, przy czym imperatyw twórczy jest zawsze wyraźnie zaznaczony. Nie ma w tych wierszach wypracowań stylistycznych, co, niestety, częstokroć ciąży na utworach współczesnych poetów. Wiersz płynie swobodnie, płynnie i melodyjnie. Klasycyzm jego utworów, oczywiście

w szczytowych momentach jego twórczości, nie wynika z mechanicznego stosowania wzorów, nie z wewnętrznej harmonii i z zespolenia się z przyrodą. Nie ma doszukiwania się aowych form artystycznych. Budowa wiersza jest tradycyjna, zwrótkowa, ale osobowość twórcza jest wyraźnie zaznaczona. Niezwykła powaga wypowiedzi, porażenie odpowiedzialności za każdy utwór, chłonność światła, niepokój twórczy, rozpiętość tematyczna to wszystko charakteryzuje poetę, ukazując ciekawe jego oblicze twórcze.

Jerzy Kamil Weintraub zmarł tak młodo w latach, kiedy właściwie poeta zaczyna dopiero tworzyć. Bogata jego spuścizna poetycka pozostaje, niestety, w rękopisach. Nie wiadomo dlaczego dotychczas nie zostały wydane jego utwory. Nawet na krótki wybór jego wierszy nie mogli zdobyć się wydawcy. Dlaczego tak się dzieje, dlaczego z taką niechlujnością ustosunkowuje się do tych, którzy odeszli w tak tragiczne lata. Pomyśleć, dotychczas nie ukazała się nawet antologia tych tragicznie zmarłych poetów. Zresztą, dotychczas nie ukazał się nawet ani jeden artykuł omawiający ich twórczość. Dlaczego tak się dzieje — trudno dać na to odpowiedź.

Antologia męczeństwa

Antologia wierszy o Żydach pod okupacją niemiecką jest zjawiskiem literackim wyjątkowym i nie powtarzalnym, tak samo jak wyjątkowe i bezprzykładne były dzieje męczeństwa Żydów w okresie triumfującego hitleryzmu. Antologia opracowana przez Borwicza oparta jest na kryteriach tematycznych, ściśle mówiąc na tematyce wyjątkowej i w góry okrojonej. Nie byłoby w tym nic szczególnego, gdyby nie fakt, że ta tematyka jest w istocie swej chyba najstraszliwszą, jaką zna historia literatury. Wśród stu kilkudziesięciu utworów wierszowanych Antologii są rzeczy — z punktu widzenia artystycznego — najdroższe wartości. Z wierszami wybitnych poetów, dojrzałymi w pomysłach i wyrazie, sąsiadują — w kolejności alfabetycznej — nazwisk — utwory niedołąne. Ale czyż można przykładać normalne miary estetyczne do poetów, pisanych w plekie?... W wierszach o Żydach pod okupacją niemiecką nie chodzi przecież o kanon i konwenans poetycki, gładki i złoty, tu rozlega się krzyk grozy — surowej, strasznej, autentycznej,

mieszejającej wszystkie utarte formy i sposoby pisania. I nie ma prawie w tej Antologii pozycji, którą by można czytać bez wstrząsu i ściśnięcia gardła.

Zastanawiałem się nie raz nad kwestią, gdzie był najwyższy, szczytowy punkt bestialstwa niemieckiego w zakresie znęcania i pastwienia się nad bezbronną ludnością żydowską. Widziałem niejedno z tego repertuaru, począwszy od pierwszych dni września 1939 r. aż do ofiarnych dymów warszawskiego getta w r. 1943. I wydaje mi się, że tą kulminacją potworności był obraz przeze mnie nie widziany, lecz tylko opowiadaniem zreprodukowany, jednak autentyczny i wstrząsający wyrazisty: gdy Janusz Korczak prowadził nieświadome i roześmiane dzieci z żydowskiego przytułku na ostatnią „wycieczkę” do gazowych komór Treblinki. Ten „temat” (jakże to nieporadne i niewspółmierne słowo!) znalazł uwzględnienie w kilku wierszach Antologii, „złych” i „dobrych”, przestych i kunsztownych. Okrutnością faktu, kontrastem pomiędzy

ZGON SIOSTRY JANA KASPROWICZA

W Szymborku pod Inowrocławiem zmarła w 76 roku życia Anna Rolidarowa, siostra wielkiego poety, Jana Kasprowicza.

Z licznego rodzeństwa poety ona jedną przeżyła druga wojnę światową.

Pogrzeb odbył się w Szymborku, rodzinnym gnieździe Kasprowiczków, przy licznych udziałach miejscowego społeczeństwa i władz.

Ostatnie prace Prokofiewa

Znakomity kompozytor Sergiusz Prokofiew stworzył ostatnio Szóstą symfonię oraz sonatę na skrzypce i fortepian. Szósta symfonia es-moll składa się z trzech części. Pierwsza zawiera miejsca liryczne oraz patetyczne, druga — andante — bardziej jasna i śpiewna, finał w tonacji majorowej podobny jest do jego piątej symfonii. Prócz tych utworów kompozytor kończy symfoniczną suitę walców na którą złożył się trzy walce z baletu „Woluszka”, dwa walce z opery „Wojna i pokój” oraz walc z filmu „Lermontow”.

Jerzy Kamil Wajtraub

APOLLO

Złótkich promieni pęk w kołczanie Apolla, co w obłoku skrył się.

A u mnie — mrok na rękopisie i wolne tęsknot zamieranie.

Już się osuwam z oknem, w które Zagląda drugie okno, z nocą polarną mego serca, z murem którego przebyć mi nie sposób,

gdy nagle chmur rozsznecznienia, szkło przełamując, spada ogień i stoly, krzesła w las przemienia, i mech przeziera przez podłogę,

co pióro, łeb pisklęcia chyłąc, świergotem nagłym opierzone, woła, bym szedł na tamtą stronę, gdzie słowa z snami drogę myślą.

Tam On Kwadrygę swą zaprzęga w słoneczne konie, dionią jasną, wskazując drzew wiosenne pasmo, gdzie pieśń mnie boli — niewygasia.

Tam Ty, najmilsza: w zdroju światła, co Twe rozwiane włosy oblał łowię, samotny Argonauta, złotego runa rdzawy oblask.

10 kwietnia 1943 r.

Przy książce Elizy Orzeszkowej

Przed wojną śmieszna choroba trawiła naszą publiczność: przesadne rozczulanie się w literaturze zagranicznej, przy zupełnym zaniedbaniu własnej. Ilekroć spotkało się kogoś z książką w ręce, w domu, w parku, w czytelni, w pociągu — zawsze były to powieści obce.

Ludzie nosili się z Proustem, Mauriacem, czy Dos Passosem jak z ewangelią. Propagowali te powieści, każdy miał o nich coś powiedzieć. Zapytani o literaturę polską — milczeli. Nie znali nawet najwybitniejszych utworów.

A przecież, jakich wspaniałych mamy pisarzy. Jakże olśniewająca jest na przykład Eliza Orzeszkowa.

W małym i cichym miasteczku, z daleka od gwaru wielkiego miasta. Ja i dwoje dorastających dzieci, czytamy sobie po kolei utwory Orzeszkowej. Jej piękne, tkliwe, czarne oczy wpatrują się z najgłębszym współczuciem w życie warstw upośledzonych, placza nad-od-głodnego chłopca, napelniają troską, gdy autorka idzie w trop za człowiekiem pokrzywdzonym, odepchniętym, lub nieprzygotowanym do walki o chleb codzienny.

Bardzo smutny jest jeden z pierwszych utworów Elizy Orzeszkowej: pt. „Obrazek z lat głodowych”. Już w nim bije mocno jej gorące serce. Już w nim błyska płomień rewolucyjnego talentu pisarki, która do gruntu przeorała całość zagadnień życia polskiego, odwracając zatechę, zanurzone w głębi nieuctwa, niechęci, zacoiania, skiby spraw społecznych — ku słońcu.

„Postuchajcie pieśnią, panowie”, tak się zaczyna „Obrazek z lat głodowych”. I snuje młoda autorka opowieść o miłości i niedoli młodziżeńca wiejskiego i dziewczyny, zakochanych w sobie na śmierć i ściganych do śmierci przez głód i niedolę.

Mieszka sobie w pewnym dworze bogaty pan z młodzieńką żoną. Ten pan dużo wie o świecie dalekim, a nie ma pojęcia o bliskim.

Zna zagranicę, umie pięknie mówić o sztuce a nie wie nic o prostym życiu ludzkim, które przesuwa się obok niego. Chodzą oboje po pięknym dworze, szczęśliwi w miłości, niczym nie rozdzieleni, połączeni bogactwem i najpiękniejszymi kwiatami. A obok nich idzie życie, przebiega istnienie ludzi pracy, chłopów, ich

ceżka dola, pełna codziennego trudu, nie znającego przerwy ni odpooczynku. Seki, rak chłopskich uwijają się po to, by nam miał za co żyć w dobrobycie.

W ubogiej chatce mieszka Szymon Harwar. (A było to w czasie przeszczepny). Ma małą kawałek ziemi i pracuje jeszcze na pańskim. Przychodzi rok kiepski głodowej. Harwar i czworo dzieci — głodują. Najstarsza Hanka ma piętnaście lat. Najpiękniejsza dziewczyna we wsi. Hanke kocha osiemnastoletni Wasylek Chmara, pracowity, moczowy, roztrzony chłopiec. Miłość twa dwójga jest czysta jak kwiaty na łące. Przyszła na nich jak śpiew przychodzi ptakom budującym gniazda.

I oto są dwie miłości. Jedna łatwa i prosta we dworze. Druga, której wszystkie stoi na przeszkode — na wsi. Nie dość, że pracują w pocie czoła, jeszcze ratakizm głodu spada na kraj. Ludzie mra jak muchy. Hanka i Wasylek, dwa kwiaty ludzkie — muszą zebrać. Ludzie, od których mogli być się spodziewać pomocy, przyspieszyli ich śmierć. Wasylek umiera z głodu. Ciało jego znajduje spuchnięte i sine pod arzyżem wioskowym. Jego ukochana utonąła w rzecę. Wychudnie, osłabione dziecko czworo, niostło rodzicom gotowaną lebiogę. Trzeba było przejść przez kładkę na rzece.

Ciemno zrobiło jej się w oczach. Ekonom krzyknął na nią, wpadła do wody.

W pięknym dworze śmierć dziewczyny nie wywołała wrażeń większego, niż utonienie kota. W rozmowach, jakie państwo prowadzi, mówi się często, że chłop nie ma duszy. Wzruszeniem ramion przyjmuje się emysł, że chłop może być zdolny do miłości.

Skończyliśmy czytać „Obrazek z lat głodowych”. Moi młodzieńcy słuchacze siedzą nieruchomo. Kryja twarz, żebym nie zobaczyła śladów głębokiego wzruszenia. Ale chwytam na gorąco ich uczucie. A wtedy wybuchają. Długo w noc snują sobie marzenia, że sa w tej wiosce z minionych lat, że nie dopuszczają do śmierci Hanki i Wasylka, że przyczyniają się do ich szczęścia.

O droga pani Elizo! Ileż budzisz pragnień dobrego czynu. Ile buntu przeciw krzywdzie człowieka. Ujmujesz się za pokrzywdzonymi, poniżonymi, biednymi, nie znosisz ludzi podłych i głupich, nie nawidzisz lenistwa i nieprzydatności społecznej człowieka, pochwalasz pracę, wytrwałość, użyteczność, uspołecznienie.

O gorące serce wielkiej pisarki — tyś jest źródłem mądrości, krynica myśli, rzeźbiaca świat i życie.

GRZEGORZ TOPOŁA

MEBLE NA RATY

DZIEŃ ŁODZI

**Ceny nie są dla wszystkich przystępne
Dlaczego pominięto ważne zagadnienie estetyki?**

Możliwość zaopatrzenia się w tanie meble jest sprawą zasadniczą dla świata pracy. Źródłem, w którym w naszym mieście pracujący nabyć mogą potrzebne im sprzęty do urządzania swych mieszkań na warunkach kredytowych, jest Ekspozytura Centralnego Zarządu Przemysłu Drzewnego znajdująca się przy ul. Żeromskiego 92. W niewielkim lokalu mieszczącym skład pokazowy mebli i biuro, ruch klientów duży. Poważnym udogodnieniem dla nabywców mebli w tej placówce zbytu produkcji meblarskiej fabryk państwowych, jest to, że każdy pracujący korzysta z warunków sprzedaży ratowej, przy czym wartość nabywanych mebli nie może przekraczać wysokości trzech miesięcznych poborów pracownika. (W tej mierze autorytatywnych danych co do wypłacalności klienta dostarcza placówka pracy). Wypłacalność klientów, jak nas zapewnia kierownik biura przy spiatach 8-mio miesięcznych jest bardzo dobra. Świadczą zresztą o tym cyfry. Na ogólną ilość dokonanych w wysokości 5 milionów obrotów zaledwie weksle na sumę 20 tysięcy zł. nie zostały wykupione.

Sprzedaż ratowa jest wielkim udogodnieniem dla nabywców, jednak podlega ona za sobą i dodatkowe obciążenie ceny sprzedanej. Składają się na nie odsetki bankowe, które są pozycją bezsporną przy operacji kredytowej, oraz sięgająca 5 procent sumy transakcyjnej pozycja osekuracyjna, doliczana jako zabezpieczenie do każdego rachunku. Biorąc pod uwagę, że straty oddziału Łódzkiego CZPD z tytułu sprzedaży ratowej obracały się w ramach ułamka procenta, pobiera nie na fundusz zabezpieczający od każdej dokonanej transakcji 5 procentowej sumy jest dodatkowym a zbytecznym obciążeniem kupującego, gdyż powiedziałoby to sobie szczerze, meble sprzedawane przez placówkę państwa w bynajmniej do tanich nie należą. Łódzka a raczej jego drewniana rama wykonana z drzewa sosnowego kosztuje około 4 tysięcy zł, takież dębowa 8.000 zł. Komoda trzeba przyznać, że duża i pakowna, 11.000 zł. Biurko dębowa 16.500 zł. szafki nocne po 6.000 zł. Ceny niewielkich stolików waha się w granicach od 3.800 do 6.700 zł. Szafa kosztuje ponad 16.000 zł, tyleż samo kosełka. Krzesła nabyć można w cenie od 1.500 do 2.000 zł. za sztukę. Biorąc pod uwagę, że sprzedawane tu meble nie odznaczają się ani wysoką jakości

kością użytego na nie surowca, ani nadmierną starannością wykonania, jednym słowem, że są to najprostsze zgoła nie pretendujące do miana jakiegokolwiek zbytkowości sprzęty, uznać możemy śmiało, że dla normalnie zarabiającego śmiertelnika kupno najkonieczniejszych mebli nawet przy stworzonych przez państwo udogodnieniu w ich nabyciu, jest dość trudne.

Oglądając zespoły mebli, przeznaczonych do rozprowadzenia rzeka się w oczy fakt, że jak do tej pory fabryki państwowe nie albo bar-

do niewiele zrobili w tym kierunku aby sprzęty, które znaleźć się mają w mieszkaniach robotniczych, odpowiadały wymogom estetyki. Meble noszą w najszersze masy ludności modele sprzętu oparłego w linii i kształcie na pospolitym guście mieszczańskim.

Należałoby zwrócić uwagę na stronę estetyczną produkowanych w skali masowej mebli. Gdyż na przedmiotach codziennego użytku i otoczenia kształci się smak estetyczny mas.

EGZAMINY DLA EKSTERNÓW

Egzamin dla eksternów z zakresu gimnazjum ogólnokształcącego oraz z zakresu liceum ogólnokształcącego rozpocznie się w poniedziałek, dnia 23 czerwca 47 roku o godz. 8 rano w lokalu I Państwowego Gimnazjum i Liceum im. M. Kopernika w Łodzi przy ul. plk. Więckowskiego (Śródmiejska) 41.

Podania o dopuszczenie do egzaminu przyjmie Kuratorium Okręgu Szkolnego — Wydział II — Jaracza 11, I piętro, do dnia 18,6 1947 roku.

Termin jesienny egzaminów dla eksternów rozpocznie się dnia 15 września 1947 r.

NOWE WEJŚCIE DO WYDZIAŁU APROWIZACJI

Niniejszym podaje się do wiadomości, że z dnem 9 czerwca r. b. wejście do biur Wydziału Aprobizacji Zarządu Miejskiego w Łodzi nastąpić będzie od ulicy Legionów 10, front II piętro.

To wszystko do nas należy

Wycieczka do Spawy

„Jesteśmy we włościach Związków Zawodowych”. Z niejaką dumą otworzył przed nami drzwiczki samochodu tow. Burski — przewodniczący Związku Włókniorzy. Spawa, dawna siedziba sanacyjnego prezydenta Mościckiego, obecnie jest miejscem wypoczyn-

ku setek robotników i pracowników umysłowych.

Zwiedzanie rozpoczynamy... od plaży. Jest świetnie. Upał. Nam także znużonym mieszczuchom należy się porcja świeżego powietrza i orzeźwiająca kąpiel w Pilicy.

Betonową szosą łądziemy w stronę rzeki poprzez piękny park.

Działania wojenne nie oszczędziły Spawy. Nad Pilicą przabiegała przecież linia obrony niemieckiej, stąd tu i ówdzie utrudniają przebieg nawpół wdeptane w ziemię zasieki z drutów kolczastych i głębokie rowy strzelackie. Ciesząco odremontowany malowniczy most, który na wiosnę zwycięsko stał się powodzi, nie budzi w nas jednak zbyt wielkiej ufności — jeden z filarów jest poważnie uszkodzony i dziwnym się dlatego przejeżdżając tędy samochody ciężarowe przeladowane wycieczkowiczami.

Nad wodą, na czyszczeniu piasku opalają się mieszkańcy domów wypoczynkowych. Do lasu położonego opodal plaży schroniła się przed żarem słońca grupa zbyt już opalonych młodych urlopowiczów. Jeden z nich czyta dźwięcznym głosem, widocznie jakieś wesołe opowiadanie, bo raz poraz dobiegają nas śmiechy.

Zapomniamy o obowiązku dziennikarskim, który nakłada na nas misję... podstuchiwania i podpatrywania i z zamkniętymi oczyma kładziemy się na piasku. Jak dobrze... I pomyśleć, że ci szczęśliwcy ze Spawy codziennie przez cały miesiąc korzystają z tych przyjemności.

Niebo się chmurzy i na złością brzeg padają pierwsze krople deszczu. Cieszymy się szczerze, ten deszcz tak bardzo jest potrzebny, że nie chowamy doń urazy w sercach za to, że przerwał nam słoneczną kąpiel.

Wracamy do budynków. Jest ich cztery. Przyznać należy, że w pokojach i na korytarzach czystość jest wzorowa. W dwóch budynkach przeważnie zamieszkałych przez kobiety panuje nawet komfort: obok każdego trzyosobowego pokoju — osobna łazienka. W pozostałych budynkach — w każdym pokoju jest umywalka.

Umeblowanie pokoiw skromne, ale estetyczne i celowe. Wielka, dobrze urządzona kuchnia również świadczy o czystości.

Na pręgu jadalni spotykamy znajomych z Łódzkiego Instytutu Wydawniczego — są tu na urlopie po całonocnej ciężkiej pracy w introligatorni i hall maszyn.

— Jak wam się tu wie dzie?

— Naogół doskonale — odpowiadają. Zresztą ich opalone twarze mówią same za siebie.

— A jak tam z jedzeniem?

— Jemy do syta, tylko może jadłospis jest zbyt jednostajny. Ale posiłki są dość smaczne. Trudno towarzyszyć wszystkim zadowoleniu — stwierdza przysлуhujący się naszej rozmowie starszy robotnik.

— Ale najważniejsze jest to co podkreślają wszyscy, że brak kulturalnej rozrywki, że nie ma życia kolektynego. Koniecznym jest by wakuujące stanowisko kierownika kulturalno - oświatowego zostało obsadzone jak najprędzej. A poza tym trzeba, żeby w Spawie jak i w innych domach wypoczynkowych urlopowicze wybrali do samorządu trzech lub 5-ciu towarzyszy, którzyby współpracowali z kierownictwem domów, którzyby pilnowali skrupulatnie przestrzegania racji żywnościowych, którzyby organizowali wycieczki czy imprezy kulturalno - oświatowe. Napewno wśród urlopowiczów znajdzie się kilku radców zalogowych, którym robota społeczna tak weszła w krew, że i tu chętnie się jej podejmą.

Oglądamy jeszcze świetlicę — skąpo zaopatrzoną w pisma i niewielką bibliotekę, zwiedzamy boisko i żegnamy się z kierownictwem i mieszkańcami Spawy, którzy właśnie wybierają się na „potnącówkę” do lokalu tułejczego kina.

Gdy wsiadamy do samochodu podjeżdżamy do nas starsza robotnica i mówi z uśmiechem: — wy z gazety, prawda? Napiszcie — najwcześniejsze jest, że wszystko — zatacza szeroki krąg spracowana ręka — że wszystko to do nas należy.

I. T.

Pół trucieli

Masowa oblawa na bimbrowników

Na skutek licznych doniesień do Łódzkiej Delegatury Komisji Specjalnej, że na terenie Główna odbywa się tajna produkcja bimbrowa na wielką skalę — funkcjonariusze Komisji Specjalnej wraz funkcjonariuszami Milicji Obywatelskiej, w liczbie około 100 osób, udali się wczoraj na teren Główna i okolicy, by zlikwidować zakonserwowane bimbrownie.

W ciągu nocy przeprowadzono 140 rewizji. Zlikwidowano 33 świetlice zakonserwowane wytwórnie trucizny, 211 litrów bimbrowa zniszczono na miejscu, 3700 litrów zacieru zniszczono również.

Ogółem zatrzymano 46 osób, w tym jedną osobę zwolniono, 9 oddano pod dozór miejscowego Komisariatu M. G., a 36 osób oddawiono do Łódzkiej Delegatury Komisji Specjalnej.

Wszystkie naczynia i narzędzia pomocnicze, służące do produkcji bimbrowa, zostały również zniszczone na miejscu.

Warunki, w jakich produkowano bimbrow — urągaly wszelkim pojęciom o higienie. Naczynia i kadzle ukryte były w oborach pod grubą warstwą nawozu, w stajniach i chlewach, gdzie stoi bydło i nierogacizna.

Bimbrow produkowano z najlepszej maki żytniej, której tak brak w wyżywieniu naszego społeczeństwa.

Producenci tej trucizny nie zajmowali się rzetelną pracą, tylko czerpali dochody z tego karygodnego procederu. Wszyscy oni odpowiedzą za trucie ludności bimbrowem i zostaną skazani na więzienie lub obozy pracy.

U kresu bezradnej tułaczki

Przejezdne matki z dziećmi

znajdą opiekę na dworcu

Na dworcu Kaliskim otwarta została w inicjatywę Ligi Kobiet Izba Matki i Dziecka. Zadaniem tej placówki jest umożliwienie podróżującym matkom z dziećmi odpoczynku w oczekiwaniu na połączenie kolejowe, jak również zabezpieczenie przed rozmaitymi wydrwigroszami i złodziejami, polującymi na dworcach na przejezdnych.

Izba składa się z dwóch niewielkich, w niebiesko-białym kolorze utrzymanych pokoiw. W pierwszym mieści się kancelaria i kąpiel z zabawkami dla dzieci, w drugim właściwa sypialnia, wyposażona w cztery łóżka dla dorosłych i dwa dziecinne oraz w szafki na odzież. Tu zainstalowana jest pomysłowa aparatura do suszenia pieluszek.

Liga Kobiet, nie posiadając odpowiednich funduszy na założenie izby, musiała uciec się do pomocy społeczeństwa, co znalazło życzliwy oddźwięk.

Wydział Opieki Społecznej asygnował 10 tysięcy złotych, Zrzeszenie Kupców 16.900, firma „Pantela” ofiarowała łóżeczko i pokryła część kosztów remontu. Darem firmy Makowski jest zastawa.

Z wybitną pomocą w postaci czterech piętrowych łóżek przyszedł komendant Szpitala Wojskowego, plk. Szajn. Materiały na powleczenia są darem Opieki Społecznej, chodniki zaś i fartuchy dla pielęgniarek ofiarował prezes PSS, tow. Jańczyk.

Niemniej życzliwie odniosła się do powstania Izby Łódzka Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych z inżynierostwem Wróbel i starszym zawiadowcą odcinka drogowego ob. Zielnińskim na czele, dopomagając przy remoncie i urządzeniu.

Pobyt przejeżdżających matek z dziećmi

w izbie obliczony jest najwyżej na jedną dobę, zasadniczo od pociągu do pociągu. W przerwie dziecko może być wykupane, nakarmione i otoczone opieką dyżurujących pielęgniarek. Poza tym podróżne informowane są o dalszej drodze, najwygodniejszych połączeniach itp.

W indywidualnych wypadkach izba udzie-

lać będzie pomocy żywnościowej a nawet asygnować niewielkie zasiłki na koszty podróży.

Dzięki Lidze Kobiet skończyła się tułaczka przejezdnych matek z dziećmi pod dworcami kolejowymi i podejrzanych noclegach. Mają już dach nad głową, gdzie mogą wygodnie odpocząć.

Na wokandzie

Przed Wojskowym Sądem PKP

Ostatnia sesja Wojskowego Sądu Polskich Kolei Państwowych trwała od dnia 12 maja do dnia wczorajszego. Rozprawiono 34 sprawy z Dyrekcji Łódzkiej PKP. Dotyczyły one wypadków kolejowych i kradzieży ładunków — wiele spraw zostało umorzonych z mocy amnestii, kilka kar zostało darowanych, a kilka złagodzonych.

Interesująca była sprawa Książczyka Stefana i Woźniaka Tadeusza, strażnika Ochrony Kolei na stacji Łódź-Kaliska. Obaj oskarżeni dokonali trzech rabunków — jednego na szkodę Goszczyńskiego we wsi Ostrów, pow. Piotrków, i dwóch w Łodzi.

Zostali oni skazani po 5 lat więzienia kary łącznej i 3 lata pozbawienia praw publicznych i obywatelskich.

Drugą, również interesującą sprawą, dotyczyła kradzieży nici lnianych na stacji Chojny, przeznaczonych dla Centrali Zaopatrzenia Przemysłu Skórzanego w Łodzi. Sprawa ta głośnym echem odbiła się w swoim czasie w prasie łódzkiej, jednocześnie bowiem ten sam transport został okradziony na stacji Widzew.

23 marca br. konwojent wagonu, pra-

cownik Centrali Zaopatrzenia Przemysłu Skórzanego — Stanisław Borucz, po zatrzymaniu wagonu na stacji Chojny udał się do swojej firmy, by zameldować o kradzieży, dokonanej na Widzewie. W czasie jego nieobecności Feliks Pietrzak i Leopold Goska — kolejarze, przetoczyli wagon na tor boczny otworzyli klódkę, na którą Borucz zamknął wagon i dokonali kradzieży 4-ch worków nici. Następnie przewieźli łup do magazynu fabryki korków „Rusiecki i Kawecki”, gdzie zostawili go pod opieką dozorczy fabryki, Mariana Jęczmieniaka.

W wyniku przeprowadzonego śledztwa nici zostały znalezione, a sprawcy kradzieży ujęci.

Wojskowy Sąd PKP skazał Pietrzaka i Goskę na 3 lata więzienia każdego, a Jęczmieniaka na 1 rok kary łącznej za ukrycie kradzionego towaru i za to, że przywłaszczył sobie część pozostawionych u niego nici.

Należy zaznaczyć, że śledztwo przeciwko sprawcom kradzieży na stacji Widzew jest już na ukończeniu i że sprawcy będą odpowiadać na najbliższej sesji Wojskowego Sądu PKP.

WYKRYCIE NOWYCH PRAW FIZYCZNYCH

Brytyjski uczyony, profesor Blacket z Manchesteru wykrył nowe prawo, ustalające związek między grawitacją a magnetyzmem. Nad wypracowaniem swej teorii profesor Blacket pracował wiele lat. Obecnie przedstawił swą pracę naukową Królewskiemu Towarzystwu Naukowemu, które podda ją badaniu oraz dyskusji.

Głos Kobiet

Bojowym hasłem świata pracy jest walka ze spekulacją. Wszystkie kobiety biorą w tej walce żywy udział

Zgnieciemy spekulację

Ostra akcja antyspekulacyjna, do której zostały zmobilizowane siły całego społeczeństwa, jest już w pełnym toku. Choć nie nabrała ona jeszcze pełnego nasilenia — dobroczynne jej skutki w wielu dziedzinach działalności handlowej dają się już odczuć. Sama zapowiedź ostrych sankcji przeciw spekulantom podziałała jak kubeł zimnej wody na wielu z tych, którzy na pobranu nadmiernych cen oparli wysoką rentowność uprawianego przez siebie handlu. Przyjęcie przez Sejm projektu rządowej ustawy antyspekulacyjnej powitane zostało z radością w całym kraju przez ludzi uczciwie myślących i świat pracy. Ustawa ta jest w ręku społeczeństwa bronią, która pozwoli zlikwidować całkowicie zarówno spekulację, jak i spekulantów.

Ostre sankcje przewidziane w paragrafach ustawy, zastosowane w stosunku do paskujących — umożliwią wyeliminowanie z kadr handlowych tych elementów, które świadomie dezorganizują nasze życie gospodarcze.

Masowy udział całego społeczeństwa w montowanej akcji antyspekulacyjnej przyczynił się do szybkiego zlikwidowania zjawiska, które poprzez działanie na szkodę najszerzych warstw, ponoszących cały ciężar odbudowy kraju — dąży do wywołania w kraju fermentu i niezadowolenia. Spekulacja w naszych warunkach nie jest wyłącznie objawem pewnych niedociągnięć w normach regulujących obrót towarowy. Nie będąc skutkiem braku dóbr materialnych, ma ona swe wyraźne podłoże polityczne i z tym jej charakterem należy się liczyć.

Wszystkie stojące do dyspozycji obywateli sposoby i środki walki ze spekulantami muszą być wykorzystane. Od pełnego i czynnego udziału nas wszystkich w akcji przeciw drożyznie — zależy unormowanie warunków materialnych naszego życia, a sukces osiągnięty w walce ze spekulacją gwarantuje nam podniesienie się ogólne stopy życiowej ludzi pracujących.

JAK SIĘ UBRAC

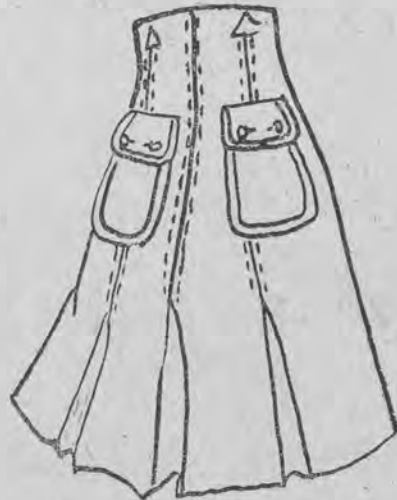
Tegoroczne upalne lato zmusza każdą z kobiet do powiększenia posiadanej asortymentu letnich sukienek. W ciągu ubiegłych letnich sezonów przyzwyczailiśmy się do

tego, że obok typowo letnich ubiorów nosiliśmy w pełni lata suknie weiniane, kostiumy angielskie itp.

W tym roku trzeba jednak nosić odzienie bardzo lekkie. Suknie sporządzone z jasnych tkanin ulegają szybkiemu zabrudzeniu, musimy też ich posiadać więcej w naszej garde-

robie. Ze względów oszczędności uzupełniamy naszą garderobę systemem przeróbkowym. Podniszczone stare sukienki, łączymy w jedną suknię, o jeśli na tego rodzaju zestawienie posiadane przez nas materiały się nie nadają, sporządzamy z jednej sztuki sta-

rej odzieży, wyłącznie spódnice lub bluzkę.

Bluzki i spódnice, jako ubiór praktyczny pozostały nadal modne i chętnie są noszone. Specjalnie duże usługi tak kombinacja stroju oddaje nam w czasie wyjazdu na kilkudniowe wycieczki, bądź w czasie wypoczynku urlopowego. Szeroka w fałdy układana spódniczka z jasnego płótna noszona z bluzeczką z desentowego kretonu lub jedwabiu stanowi zawsze elegancką całość.

Na załączonych rysunkach podajemy model — modnej bluzki i sportowej spódniczki.

Spódniczka sporządzona być może z płótna, lub bawełnianego kraćciastego materiału bądź gładkiej w pastelowych tonach utrzymanej welenki. Bluzeczka o prostym kroju uszyta z jasnego kretonu lub jedwabiu jest uzupełnieniem spódnicy, której „sportowość” podkreślają fałdy stembnowane i wielkie nakładane kieszenie.

Z działalności S.O.L.K.

Po blisko dwuletniej działalności Sp. Ob. Liga Kobiet poszczylić się może poważnym osiągnięciami na terenie całego kraju.

W celu produktywizacji kobiet zorganizowano do tej pory 19 półrocznych kursów kroju i szycia, 2 kursy trykolarskie, 2 modelarskie, kurs fryzjerski w Warszawie oraz 3-letnią szkołę krawiecką w Olsztynie. Półroczną szkołę pielęgniarstwa we Wrocławiu, 1 szkołę buchalterii i maszynopisania w Słupsku. Poza tym zorganizowano ponad 250 zakładów pracy rękodzielniczej produkcyjnej.

Dla matek i dzieci zorganizowano przy stacjach węzłowych izby dworcowe, gdzie podróżujące z dziećmi kobiety otrzymują nocleg i opiekę. Poza tym było czynnych w kraju kilkaset krótkich kursów, na których członkinie Ligi uczyły się robót galanterijnych, umiejętności gospodarczych itp. Ponadto przeprowadzono szereg kursów spółdzielczych i kursów dla malcubetek.

Nasze porady gospodarskie ZUPA Z SALATY:

Ugotować włoszczyznę na smak do zupy. Salatek oplukać, pokrajać jak kapustę i dusić w rondlu na odrobinie masła z posiekaną cebulą. Wkrótce będzie miękka i woda z niej wyparuje. Wówczas albo łączymy ją z odcędzonym smakiem z jarzyn, albo uprzednio przecieramy przez sito, zalewając od tego jaką żupę lubią nas domownicy.

Do zupy włożymy możemy, ugotowane poprzednio w „smaku” marchewkę i pietruszkę, pokrojone w plasterki. Nadają się do tej zupy również dobrze łazanki, kluski kładzione i kartofle, jak i grzanki.

Zbieramy zioła lecznicze

Podajemy naszym czytelnikom opisy ziół, które rosną w stanie dzikim u nas w kraju a powinny być zbierane i suszone w porze letniej. Wysokie ich wartości lecznicze zastąpią w powszechnym stopniu niedobory leków wyrabianych drogą syntezy chemicznej.

ARNIKA:

Wiele osób zna pewnie arnikę, używaną do kompresów, opuchlin (przyrządzony napar z kwiatów), jest to roślina dochodząca do 50 cm. wysokości o kwiatostan żółtych zebranych w koszyczki. Liście są osadzone na łodydze naprzeciwległe. Chcąc wyjaśnić, że koszyczkiem nazywamy kwiatostan złożony spotykany np. u mniszka lekarskiego zwanego pospolicie mleczem lub dmuchawcem, w rumianku itp. Arnika lubi kwaśną ale nie torfistą glebę.

BEZ CZARNY:

Bez czarny znany był już w Grecji, jako lek napojny i wykrztuśny. Jest to wysoki krzew, rosnący pod płotami o kremowo białych kwiatostanach, parasolowato rozpostartych a później czarnych jagodach. Spotykamy go w całej środkowej i południowej Polsce. Suszymy przeważnie kwiaty i robimy napar.

BORÓWKI:

Napar z liści borówek rosnących w lasach iglastych jest środkiem moczopędnym. Liście zawsze zielone, skórzaste zrywamy z gałązek (używanych do ubierania stołów wielkanocnych) i suszymy. Kwiaty borówki małe białe-różowe dają w następstwie jagodę cierpką, używaną jako konfitura.

BRATEKI POLNE:

Bratki polne są delikatnym środkiem napojnym i wykrztuśnym, używanym dla nie-

Odpowiedzi Redakcji

Ob. Potocka Marcjanna. Cieszy nas, że stanowisko, zajęte na temat roli kobiety w Polsce, w artykule ob. Kulczyckiej spotkało się z uznaniem. Wasza wypowiedź jest jeszcze jednym głosem, potwierdzającym słusność linii, której bronimy i którą propagujemy. Macie rację twierdząc, że kobieta, pracująca zawodowo, to jednostka, biorąca na swe barki pełniejszą odpowiedzialność za odbudowę kraju, to osobnik wartościowy, wnoszący swój wkład pieniędzy w gospodarkę domową — rozumiejący zarówno wartość pracy, jak i zarobionych pieniędzy. Praca zawodowa nie przeszkadza kobiecie w tym, by była najlepszą matką. Państwo i społeczeństwo musi jej pomóc w roli wychowawczyni i opiekunki dzieci — stwarzając dostatecznie rozwiniętą sieć przedszkoli, żłobków i świetlic szkolnych — w których dzieci matek pracujących znajdują należyłą fachową opiekę. Te prawdy, mamy nadzieję, staną się zrozumiałe dla wszystkich kobiet.

mowląt. Jest to bardzo pospolity chwast występujący na wygonach, w zbożach. Kwiat posiada 5 płatków, 2 górne większe koloru

fiołkowego, a trzy dolne żółtego. W lecznictwie używamy całą roślinę (przyrządzamy napar).

Inicjatywa kobiet na Wybrzeżu

Nie zasiłkami — lecz własną pracą

Wdowy po więźniach politycznych w Sopocie zorganizowane w kole wdów wystąpiły z projektem założenia ośrodka produkcji, aby nie pobierać więcej zasiłków, lecz pracować pożytecznie.

Pomysł ten spotkał się z poparciem Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej, który nie poskąpił na ten cel funduszy.

W ten sposób powstał parę tygodni temu „Dom szkoleniowy wytwórczości kultury ludowej” w Sopocie, który już w chwili obecnej przejawia duży rozmach i rokuję na przyszłość jak najlepsze nadzieje.

W przydzielonym przez MKOS lokalu

pracuje już dzisiaj 25 kobiet przy 5 warsztatach kilimkarskich, 3 tkackich i kilku kołowrotkach.

Aby szybciej osiągnąć większe obroty wytwarza się obecnie samodzielnie ubrania, które pierwsze będą rzucone na rynek. Projektowane jest dalsze rozszerzenie warsztatów i skupienie wytwórczości prywatnych, chałupniczych krosien ludowych. Mają się też rozwinąć inne działy ludowego rzemiosła artystycznego, jak rzeźby w drzewie, wyłaczanie metali itp. Wybitny fachowiec w tej dziedzinie prof. Gajewski kieruje artystyczną i fachową stroną warsztatów.

Wśród małych twórców

Niecodzienna wystawa

Przed paru dniami moja sześciolatnia przyjaciółka Hania, oświadczyła kategorycznie: „Urządzamy (my to jest przedszkole RTPD w Kozinach dop. mój), wystawę. Musisz zobaczyć i powinnaś napisać”. Argumenty te nie pozbawione były zresztą słusności.

— Dlaczego nie opisujecie wystaw dzieciennych, tylko wciąż dorosłych?

— Racja. Wobec takiego postawienia sprawy przystępuję do sprawozdania.

W dwóch pokojach RTPD na Kozinach zareprezentowali obywatele od lat 4 do 7 dorobek swego całorocznego trudu. A przyznać trzeba, że trud ten był niebyłajaki. Dziecko najpierw zobaczyło w prawdziwej piekarni jak się rumienią pachnące bochny chleba, w warsztacie szewskim poznało żmudną pracę powstawania bucika, powędrowało wreszcie do ZOO i stanęło twarzą w twarz ze światem, który dotychczas znało tylko z bajki. Potem wróciło do przedszkola i jeszcze bardzo niepewną re-

kwą zaczęło lepić. Jego bezpośrednia, czysta wrażliwość dała wyniki niespodziewane. Podpatrzone na gorąco ruch zwierząt i tak przetransponowany, sad kwitnący na wiosnę, praca piekarni i warsztatu szewskiego, wszystko to, co widziały oczy, odtworzyły ręce w sposób prawdziwy i sugestywny. Jeśli te dzieci w przyszłości nie będą artystami, to w każdym razie będzie nimi kierował niezawodny smak estetyczny. Tak samo niezawodna będzie ich praktyczność, zapoczątkowana tutaj, gdzie w miejscach luksusowych zabawek same dzieci budują w ich zastępstwie wspaniałą kolejkę z puszek od skondensowanego mleka. Kwitnące kwiaty w doniczkach pielęgnowane przez dzieci przeznaczone przez nie matkom w dniu ich święta, dokumentują fakt, że dziecko wychowuje się w atmosferze miłości i szacunku.

Wystawa nasuwa kilka refleksji. Jedne pod adresem RTPD którego propaganda w stosunku do pracy i zdobywcy jest zgola nieproporcjonalna. O innych instytucjach wie się bar-

dzo wiele. Pełno ich w radio, w prasie, na plakatach. O wystawie przedszkolnej RTPD dowiaduje się szary obywatel przypadkiem z ust dziecka.

Refleksje odmiennej zupełnie natury odnoszą się do matek, które z tej wystawy winny wysnuć wnioski. Do tych wszystkich zdenerwowanych matek którym tak bardzo przeszkadzają porozrzucane po podłogach kolorowe papierki, strachu napędzających nożyczki w ręku dziecka, a widok zabrudzonej plasteliną dłoni wywołuje surowe napominanie. Nie będzie przesadą, jeśli powiemy, że tylko bardzo nieliczne z spośród nich przykładają wagę do tego, co tworzy ich dziecko i obserwują pracę jego mózgu i rąk. Nie wiedzą i nie chcą wiedzieć o tym że dziecko rysując, wycinając i lepiąc nie bawi się, a pracuje. Pracuje i w pracy tej idzie naprzód. Rozwijają umysł i zręczność małych rąk, odzwyczajają się od bezczynności, pobudzają zaradność, pomysłowość i praktyczność. Te zaś tak ważne przymioty stanowiąc będą kiedyś w przyszłości kapitał, który życie ich dzieci i ułatwi i upiększy. O tym powinny matki myśleć, zamiast sarkać z oburzenia, i ułatwiać swym synkom i córeczkom ich wcale nie śmieszny, lecz bardzo pożyteczną pracę.